

ROMENI

Poruva Romeni mwatanaahuani qara ntumwa tora

Iesusira sivuma kyovaro nyaamwuni uro varuvaro 25 ihive 30 ihive nritarovaro Poruva mwaa quara qara ntumwa tora. Mwiva Romenivanto Romini varuhua uro taqarera hiro mwaa qarara nraante vara kyovaro vura. Romeni mponramwuvanto Iesusira nraaqiaraqama vuhua ntapihi kye Kotiva mwihua huvantu kyero sitaani okyarara riaate tiro, Poruva mwaa quara qara ntumwa tora.

1 ¹Nte Poruva Iesusi Karaisira kyaiqa vaisi variqanama mwaa quara nkyini qara ntumwa nyate. Kotiva ni nai kyaama tero ni naanrama kyero Karaisira mwakyaakya kyuqe mwakyaakya nraakye qora timwa nyiqira quante tiro, ni nronraqama kyaira.

²Haaru Kotiva nai kyauqu nriqaa vatero qutaa nte mwataama kyena nraakye qora kyaahaqa hirerave tuvata poropetinramwuvanto Kotira qua qovarama kye varuhua mwi quara kyuqe qua Kotira mpukuqi qara ntumwa torave.

³Kotiva nraakye qora kyaahaqa hiani mwakyaakyara tiqaro nai mwaaquara turama. Mwia mwaaqu mwia mwatanyaa okyaravanto vahirero mwiva vaisiqama viro nronra vaisi Ntevitira okyara kuaa okyaravanto varura.

⁴Mwia mwaaqu mwia nyaamwunya okyaravanto vahirero mwiva Kotira mwaaquvanto varura. Mwi okyarara Kotiva tiri ntapihi kyero tinraamwutarero Kotiva nai kepukyaqo Iesusira qutu vuraqitairo qati vara sivuma kyorara tita, tire taqauraro mwiva qutaqaama kye Kotira mwaaquvanto tiri nronravanto Iesusi Karaisiva varira.

⁵Karaisiva ni kyuqema matero ni nronraqama kyaihana nte mwia nrutuara rieqanama nte ekyaa mpo mwatanaa mpo mwatanaahua timwa nyianrita mwihua Karaisira quara qutaave timwa kye riemwaqi viqata nrohiata.

⁶Nkyevata Iesusi Karaisira nraaqiara nraahu variate tiro, Kotiva nkyivata nyaanrama taira. ⁷Mwianra rieqanama nte nkye Romini variahuani mwaa quara qara ntumwa nyate. Kotira mwutukyavanto nkyiara vaiharo nkyiara ni nraakye qora variate tiro, nkyi nyaanrama taira.

Kotiva tiri tiqovavata, tiri vunyaa vaisivanto Iesusi Karaisivavata, nkyi kyuqema nyatairata nkyi mwutukyaqitairo qihaakya hi varirata variata.

Poruva Kotirara qamwata mwateqaro kyuqeve tu quara

⁸Iesusi Karaisiva ni kyaahaqa hi varihana nte vuni nkyiara mwataama tina. Ekyaa mpo mwatanaa mpo mwatanaavanto nkyiara mwihua kyuqema kyeta Karaisira qua riemwaqi viqata nrohi variavo qiavananra tina, nte mwianra rieqanama Kotirara kyuqeve ti varura.

⁹Nte kyuqe mwakyaakya Kotira mwaaquara nraakye qora timwa nyiqi vi varuqaroma ni mwanraquravantovata mwi kyaiqara varaataa hi varihana vare varura. Nte Kotira kyaiqa vare variariro Kotiva naima ni quara qutaa qua vaiho qiananro. Nte qutaaqama kye nkyiara rieqana airi enta Kotirara aakyara nte varura.

¹⁰Nte Kotirara aakyara nteqana mwitaama tina: E qiove tirera, nini aanra utu tairaqe nte mpo enta Romini uro nkyi taqaankye, tura.

¹¹Nte Kotira okyara mpo nkyi timwa nyianrita nkye kepukyaqama kyeta Kotira aanraqaa quate tina, nte mpoqama kyenama uro nkyi taqaankye tina, ua hi varina.

¹²Nte uro nkyi taqaariro nkye Iesusirara kepukyaqama kye riemwaqi quava ni kyaahaqa hiraro nte Iesusirara kepukyaqama kye riemwaqi vuva nkyi kyaahaqa hiananro.

¹³Ni kata pakyaa tuaavo, nte mwini quani okyarara nkye hia ntapihivorave. Nte airi enta nkyi uro taqarera huqaro mpo inraikyavanto ni antua kyaihana nte hia uro nkyi taqaurave. Nte mpo mwatanaa mpo mwatanaahua Kotira aanra nyaamwu tauntema kyena nte nkyi kyapata uro variqana nkyivata timwa nyianrita nkye Kotira aanraqaa quate tina, nkyi taqarera uti varina.

¹⁴Kotiva ni titaihananra tina, nte mwatukya nronraqinaahuavata, mwatukya pataqinaahuavata, ekyaa okyara taquaahuavata, hia taquaahuavata, ekyaa mwihua nte Karaisira qua timwa nyianrivama varuqo.

¹⁵Mwitaama kyena nte qamwateqana mwi quara nkyi timwa nyiataa ihana nkyi Romiqi variahuavata Karaisira kyuqe qua uro timwa nyinrenrave.

Karaisira qua kepukya quama vaiho tura

¹⁶Karaisira qua kyuqe mwakyaakya vaiharo Kotira kepukyavanto mwiqi vaihananra tina, nte mwi quarara hiama kyaurina. Nraakye

qoravanto mwi quarara qutaa quave tivaro mwi kepukyava qioma mwihua huvantu nyataanro. Tire mwi quara Iutaa nraante timwa nyitama, nraakiara mpo mwatanaahuavata timwa nyiqi virerave.

¹⁷Karaisira qua kyuqe mwakyaakya, mwi quava Kotiva tiri avuqavuma timwataani okyarara tiri timwa timwinro tiqaro, Tire Karaisirara qutaave timwa kyeta kepukyaqama kyeta riemwaqi quanana, Kotiva mwianra nraahu riegqaroma tiriara mwihua avuqavuma kye nrohi variahuave qiananro. Kotira mpukuqi qara ntumwa tova tiqaro,

Kotirara kepukyaqama kyeta riemwaqi quahua variavaro
Kotiva mwihuara avuqavuma kye
nrohi variahuave ti nraakye qorahua,
mwihuama qati variqi vivarave, tura.

(Hab 2:4)

Ekyaa mwaa mwatanaahua Kotira mwoqa mwianranra tura

¹⁸Kotiva nyaamwusairo mwaa quara qovarama kyero: Mwatani variahua Kotira mwoqa mwiqata uaqia hi kyaiqara utiqata qutaa qua rias aanranra huvai haavai hi variarara tiro, mwia kyaara Kotira raraqa taiharo mwihuaqaa qua vatarero uti variro.

¹⁹Kotiva hia nai okyara tuqeta kyaraitiro, mwiva nai okyara qoqaa qovarama kyaihata mwatani variahua qio mwia taqara. Kotiva naivanto mwihua nyaamwu taira. ²⁰Tauraaqama kyero Kotiva mwaa mwatara utu kyovata mwi entaraqata nraakye qora Kotiva ututo inraikyara qio taqamwaqi vi variara. Ekyaa mwi inraikyara taqeqatama nraakye qoravanto mwia okyara mpo, hia qio taqe okyarara, Kotiva mwanriqavanto ekyaa enta ekyaa enta peqaqa hi vari okyarara, mwianravata qio ntapihiara. Mwitaama qio ntapihiqara tita, mwihua hia ntapihunanrave tiqata nkyiari vaitutu hira qua tiva hiama vahiro.

²¹Mwatani variahua Kotira okyara ntapihita, mwia qamwata mwateta mwianra mwanriqave qiataara vaihata mwia qaqira kyeta qumina inraikyara nraahu vu nraatoqi vaihata riemwaqi quavaro mwihua su nyaato qumimaqa ihata upi hiraqi variqi vi variara.

²²Mwihua Kotira qaqira kyeta tiqata, Tire qioma mpo okyara mpo okyara ntapihi paahi huro, qiavarovata mwihua su nyaatovanto apiqa ihata variarave. ²³Mwihua mwanriqa Kotiva ekyaa enta qati variqiro vira, mwia nrutu nraahu tuaaheraataara vaihata mwihua mwia mwoqa mwita vaisivanto qutuaninranra riegata mwia mwanraqurave, aasau mwanraqurave, nyaamwa mwanraqurave, qarura mwanraqurave, mwi inraikyara nraahu utu kyeta vateta mwia nrutu nraahu tuaahere variara.

²⁴Mwatani variahua mwitaa hiavaro Kotiva mwia kyaara mwihua qaqira kyero tiqaro, Qio nkyeta mwitaa hiate. Nkyeta varaataa hi kyaiqara uaqia hi kyaiqara mwia nraahu utuqi quate, tihata mwihua nkyiari henahuavata api nrohiqata nkyiari mwamwanta uaqiama kyaara.

²⁵Mwihua Kotira qutaa qua qaqira kyeta uro unra quara qutaa quave ti variara. Mwihua Kotiva utu tai inraikyara nyutu nraahu tuaahereqata mwi inraikyarara nraahu kyaiqa vara nyateqata Kotiva ekyaa mwi inraikyara utu taira nai mwia qaqira kyaavo.

Qio Kotiva mwiva nraahu ekyaa inraikyara ututaiva varihatara tita, tire mwia nrutu nraahu ekyaa enta tuaaheraqita quare. Qutaave.

²⁶Mwihua Kotira qaqira kyaavarora tiro, Kotiva mwihua nkyiarivata qaqira kyaihata mwihua nkyiari varaataa hi kyaiqara vareqata kyaurira inraikya uti variara. Nraakyevanto qoraisi qaqira kyeta nkyiari hena nraakyevata api nrohi variavata ²⁷vaisivantovata nraakye qaqira kyeta nkyiari hena vaisivata nrohiataa ihata nkyiari hena vaisivata api nrohi variara. Mwitaamaqi viqata vaisivanto nai uaqiama mwate nai uaqiama mwateta kyaurira kyaiqa nraahu utuqita vi variavaro mwia kyaara Kotiva mwihua ntuquti variqaro huviqarave ti variro.

²⁸Mwatani variahua tiqata, Hia tire Kotirara riarerave, qiavaro Kotiva mwia kyaara mwihua qaqira kyaihata mwihua uaqia hi kyaiqara utirara nraahu riemwaqi viqata mwihua mwi kyaiqara nraahu utuqi vi variara. Mwihua mwi kyaiqara hia varaataara vaihata mwihua mwi kyaiqara vare variara.

²⁹Qora kyaiqa mpo kyaiqa mpo kyaiqavanto mwatani variahua su nyaato mwutukyaqi piqaro vaihata mwihua variqi vi variara. Mwihua mpovanto vatai inraikyarara vairiqa hiqata variara. Mwihua mpo inraikya taqeta ninivata mwitaama vahiataarave, nivata mpiataarave, ni nutuvata vahiataarave, qiavaro mwihua mwutukyavanto uaqia hirave. Mwihua nai rukye nai rukye hi variara. Mwihua ntaqi variara. Mwihua unra qua timwaqi vi variara. Mwihua mpohuara mometa tita tahiananra nraahu ti variara. Mwihua mpohuara mwoqanyaa qua ti variara.

³⁰Mwihua mpohua nyutu uaqiama kyarerata mwihuaqaa ntumwa kye unra qua ti variara. Mwihua Kotira nramwutaaqa hi variara. Mwihua inronra quaqitai mpohua mauqa ntamwa nyate variara. Mwihua nkyiari nyutu nraahu tuaahere variara. Mwihua tiqata, Nrivaqenramwu uaqia hi kyaiqara mpo qaraakyaqama kye puaama kye varaare ti variara. Mwihua nkyiari nyohua sohua qua raaqute variara.

³¹Hia mwihua su nyaato vaihata variara. Mwihua kyauqu nriqiqaa vataa quara nteqa kye variara. Mwihua hia mpohuara mwutukya vaihata variara. Hia mwihua mpohuara po kye timwa nyate variara. ³²Kotiva qua vatero tiqaro, Mwi kyaiqara varehua qutuma vivarave, tura mwihua riemwa ntipihi kyetavata mwihua hia mwi quarara nronraqama kye riaraitita, mwihua uaqia hi kyaiqara nraahu varaqi viqata nkyiari henahua uaqia hi kyaiqara uti variahuaravata tiqata, Nkyevata kyuqe nraahuma hi variavo, ti variara.

Kotiva Iutaaqaavata qua vataanrove tura

2 ¹E vaisi mpovanto ena henanra kyaiqa taqera uaqia hi kyaiqara uti variaro timwa kyera mwiaqaa qua vatenanra nte inanravata

tirerama. E hiamā qio ena vaitutu hiqara mpo qua tinanrave. Evata mwiva kyaiqa varaintema kyera qora kyaiqa uti variananranra tiro, iqaavata kuaa qarama kyeroma qua vahiho.

²Tire ntapihi kyauraro Kotiva mwitaama kye qora kyaiqa uti variahuaqaa ntapihi kyero qua vatero. ³E ena henanranra mwiva uaqia hi kyaiqara uti varivave tiqarama evata mwia votima kyera uaqia hi kyaiqara utira. E mwitaa hiqara haunri Kotiva hia niqaa qua vataananrove tirava.

⁴E uaqia hi kyaiqara uti variararo Kotiva hia vaakya iqaa qua vataraitiro, mwiva iara po kye timwa mwate varira mwianra e hiave nronraqama kyera riaaro? E hiave ntapihi riaaro? Iara uaqia hi kyaiqara qaqira kyero kyuqe aanraqaa quarive tiro, Kotiva iara po kye timwa mwate varira.

⁵Kotiva mwitaa ti variharo i vu nraato uaqia hi vu nraatova vaiharara tirama, e hia uaqia hi kyaiqara qaqira kyaaro. Mate e uaqia hi kyaiqara utiqarama enavanto enaqa qua mpoqiavata vate variaro. E mwitaa hiraro nraakiara ekyaa entaqa Kotira raraqa tairaro qua avuqavu hiani entaraqaa iqaa qua nronrama vahiananro.

⁶Mwi entaraqaa Kotiva nraakye qoravanto kyaiqa varera nkyiari kyaiqa mwiaqaa tukyama kyeroma mwihua kyoqaa nyiananrove.

⁷Mpo hiahua kyuqe kyaiqa nraahu varaqi vita tiqata, Kotivama tiri nronraqama kyero tiri nrutu tuaahera kyero tiri kyaahaqa hiraqe qati variqi quanarave, tihua varivaro Kotiva mwihua qamwata nyatairata mwihua ekyaa enta ekyaa enta qati variqita vivara.

⁸Mpo hiahua nkyiariara nraahu riqata Kotira qutaa qua qoririma mwateta hia mwia qua riaraitita, uaiqia hi aanranraqaa nraahu quahua varivaro mwia kyaara Kotira raraqa tairaro mwihuaqaa qua nronrama vataananro.

⁹Ekyaa uaqia hi kyaiqara uti varihua nriqa vira inraikyavata muaanravatama varevara. Iutaavanto nraante varaivata mwihua nraakiarama ekyaa mpo mwatanaavantovata varevara.

¹⁰Ekyaa kyuqe kyaiqa vare varihua varivaro Kotiva mwihua nronraqama kyero mwihua nyutu tuaahera kyero mwihua mwutukya qihaakyama nyatairata varivara. Kotiva Iutaa nraante mwitaama kyero kyuqema nyatero nraakiara ekyaa mpo mwatanaavata kyuqema nyataanro. ¹¹Kotiva ko tiqaro ekyaa nraakye qora qua kuaa qarama kyeroma tukya hiananro.

¹²Mpo mwatanaahua Kotiva Mosesirara timwa to quara hia riehua, mwihuavata nkyiari uaqia hi kyaiqara utira kyaara raupiri hivarovata hiamā mwi quava mwihua tukya hiananro. Iutaavanto Kotiva Mosesirara timwa to quara rieta mwi quara nteqa kyera kyaara mwi quava mwihuaqaa qua vataananro.

¹³Kotiva Mosesirara timwa to quava vaiharo vaisivanto mwi quara qumina riero kyairaro Kotiva mwi vaisirara hia avuqavu nrohi vari vaisivave qiananro. Vaisi mpovanto mwi quara rieqaro hia mwi quara nteqa kyaraitiro nrohi vari vaisirara, Kotiva avuqavu nrohi vaisivave qiananro.

¹⁴Kotiva Mosesira timwa mwu quara hia mpo mwatanaahua timwa nyiavata mwihua variara. Mwitaa hiavata mpo mwatanaahua mwiaqaataita nkyiari riemwa kyeta tiqata, Nrivaqenramwu kyuqe aanraqaa nraahu quare, tivera, mwihua Kotira qua rieqata nrohiantema kyetama nrohi varivara.

¹⁵Mwihua mwitaamaqi vi varivaro Kotira quavanto mwihua mwutukyaqivata vu nraatoqivata qara ntumwa taantema kyero vahiananro. Mpo mwatanaahua mpo enta kyuqe kyaiqa vare variavaro mwihua mwutukya su nyaatovanto tiqaro kyuqe kyaiqa nraahuma vare varuro tihata variara. Mwihua uaqia hi kyaiqara uti variavaro mwihua mwutukya su nyaatovanto uaqia hi kyaiqarama uti varuro tihata variara.

¹⁶Nraakiara ekyaa entaqaa Kotiva Iesusi Karaisirara ko qiante tiraro mwiva ekyaa nraakye qora vu nraatoqi vahiani quara avuqavuma kyero ko nyiananro. Nte nraakye qora Karaisiva tiri kyaahaqa hiani quara timwa nyiqanama mwi quaravata timwa nyunra.

Poruva lutaara tura

¹⁷E tiqara, Nte Iutaavantove, qiana vaisira nte iara tirera. E tiqara, Nte Mosesirara timwa to quara riemwaqi vi varuvara tina, nte qioma varianinrave, tiqarama ena mwahuta timwa kyera, Kotiva ni qamwata mate variho, qiananra.

¹⁸Kotira kyakya hira e ntapihi kyaananrave. Kotiva Mosesirara timwa to quava kyuqe aanra i nraamwutaiharara tira, e kyuqe aanra nrohina quarave, uaqia hi aanranraqaa nrohina quarave, mwi quara mwi quara riaanarave.

¹⁹Mwitaama kyera riaanranra tira, hia kyuqe aanra taqai vaisirara e tiqara, Nte qioma mwia kyaahaqa hianinrave, qiananrave. Kyokiraqi vari vaisirara e tiqara, Nte omwavanto itamwaqi vintema kyena mwia kyuqe aanra nraamwutaaninrave, qiananrave.

²⁰Qumimaqamaqi vi vaisirara e tiqara, Nte qua okyara qioma timwa mwianinrave, qiananrave. Nte qioma qaraakyahua qua mwaanra timwa nyianinrave, qiananrave. E tiqara, Kotiva Mosesirara timwa to quava ekyaa mwi okyarara mwi okyarara ni naamutaihananra tina, nte qioma mwitaama kye mpo ihua kyaahaqamaqi quaninrave, qiananra.

²¹E mpohua mpohua qua okyara timwa nyiqanrama ena mpo? Enavata mwi quara ntapihi riaataarave. E timwa nyinra tiqara, Hia mpuara varaate, tiqarama ena mpo? Evata mpuara vare variaravave. ²²E tiqara,

Hia mpora nraatara mpora vaatiara nrohianta, tiqara ena mpo? Ena hia mpora nraatara mpora vaatiara nrohi variananrave? E unra mwanriqanra uaqia hi inraikyarave tiqarama e qutaave unra mwanriqa nraamwuqitaira mpuara vare variananrave?

²³E qutaa ena mwahuta tiqara, Kotiva Mosesirara timwa to quara tiri lutaa nraahu timwunrave, tiqarama e mwi quara nteqa kye variarata mwia kyaara mpo mwatanaahua Kotira nrutu vara mwataniqama kyeqata uaqiama mwate variarave? ²⁴Kotira mpukuqi qara ntumwa tova mwitaama tiro:

lutaavanto utuara kyaara mpo mwatanaa
mpo mwatanaahua Kotira nrutu vara
uaqiama mwate variarave, tiro tura. (Ais 52:5)

²⁵I mwamwanta toqa kyaava e lutaa mwatanaava variaro. Qio e Kotiva Mosesirara timwa to quara riemwaqira virera, i mwamwanta toqa kyaariva qioma i kyaahaqa hiananrove. E Kotiva Mosesirara timwa to quara nteqaqira virera, i mwamwanta toqa kyeva hiam qio i kyaahaqa hirara e mpo mwatanaahua votima kyera varinanrave.

²⁶Mpo mwatanaa vaisivanto hia mwamwanta toqa kyaa vaisiva variqaro Kotiva Mosesirara timwa to quara kyuqema kyero riemwaqiro virera, Kotiva mwi vaisirara lutaa voti hivavema qiananrove. Qutaama Kotiva mwi vaisirara mwitaa qiananrove.

²⁷I mwamwanta toqa kyaava, e lutaavanto variqarama Kotiva Mosesirara timwa to quara riqarama, mwi quara kyuqema kyera riaataara vaiharama mwi quara nteqakye varira. Mwia kyaarama nraakiara hia nai mwamwanta toqaariva, mpo mwatanaava Kotira qua riemwaqi quariva, iqama qua vataanro. Nte mwitaama kyena lutaa vaisiara qianinra.

²⁸⁻²⁹Tavave qutaa mwamwanta toqakyaa vaisiva lutaa tarava variananro? Mwamwanta toqakyaa vaisiva hia mwivavauma mwi mwatanaava variananro. Mwia nraato mwutukyaqitairo qora kyaiqa toqa mwataiva, mwi vaisivama lutaa taravave, Kotira nraaqiara tarava variananro. Hia Kotiva Mosesirara timwato quava mwivavauma mwia vu nraato mwutukya hiqama mwataanro. Kotira mwanraqura, mwivama mwia nraato mwutukya hiqama mwataanro. Hia qati nraakye qoravantovauma mwia nrutu tuaaherevara. Kotiva mwiva nraahuma mwia nrutu tuaaheraanro.

Uaqia hi kyaiqava hiam qio Kotira kyaiqa kyaahaqa hiananrove tura

3 ¹Nkye ni kyapara hita tiqata, Hiave lutaavanto varianinraqaatairo kyuqe inraikya qovara hiananrove? Hiave mwia mwamwanta toqa kyeraqaatairo mpo inraikyavanto qovarama viro nai kyaahaqa hiananrove? tivera, ²nte nkyitara tiqana, Qaqao, qioma mpo

inraikyavanto qovarama quananrove, qianinra. Tauraaqama Kotiva nai qua okyara Iutaa nraahu mwia tutaate tiro, Kotiva mwihua nraahu timwa nyunrave.

³Qutaa Kotiva nai qua mwihua timwa nyuvata mpo uhua mwia qua hia riaraitita, hia Kotirara riemwaqita vura. Mwihua mwitaamaqita vurara tita, nkye tiqata, Kotiva nai nriqiqaa kyauqu vatero qutaa tu quara qaqira kyaananrove, tivora.

⁴Hiam a qio nkye mwitaa tivara. Ekyaa vaisi unra qua nraahu ti variavaro Kotiva nraahu qutaa qua timwaqiro vi varivama variro. Kotira mpukuqi qara ntumwa tova Kotirara mwitaama tiro:

Ekyaa i quavanto ntapih i kyero nraahuma vaiho.

Vaisivanto iqaa qua vatarerave tirera,

i kepukya quavanto nraatara kyeroma vahiananrove,
tura.

(Sng 51:4)

⁵Tire hia ntapih i kye nrohi varura kyaiqava Kotiva ntapih i kyero nrohi vari kyaiqara qovarama kyairara tita, qiove tire mwaa quara tiqata, Tire hia ntapih i kyeta nrohi varura kyaiqava Kotira kyaahaqa hi variharo mwia kyaara Kotiva hiam a tiri inronra hiananrove qiananra? Nte mwitaa tiqanama qumina vaisivanto tintema kyena ti varina.

⁶Qaqao, tire hiam a mwitaa qiananra. (Tire uaqia hi kyaiqara uturava hiam a Kotira kyaahaqa hi variro. Mwia kyaara Kotiva qioma tiri inronra hiananro.) Kotiva hia ntapih i kyero variariva varirera, mwiva nraakiara nataama kyerove ekyaa nraakye qora qua ntapih i nyataanro?

⁷Vaisi mponramwuvanto mwitaama tita, Nrivaqe tire unra qua qiararo Kotira qutaa quavanto ntapih i kyero qoqaa vahiraro Kotira nrutuvanto nri quarive, tita. Mwihua mwitaa timwa kyeta qaiqaavata mwitaama tita, Tiri unra quavanto mwitaama kyero Kotira nrutu vara viriniqama kyairera, nanraqamave Kotiva tita uaqia hi kyaiqara kyaara tiriqaa qua vataanrove? ⁸Nrivaqe uaqia hi kyaiqara varaqita quararo Kotira kyuqe kyaiqa qovara hiarive, qia quava mwataamama vahiho. Mpo hiahua tirinramwuanra uaqia hi quara tirerata uti variqata unra tiqata, Nkyenramwuma mwi quara ti variavo, ti variara. Mwihua mwitaa qiara kyaara Kotiva mwihuaqaa qua vataiqena nte huviqaravema qianinra.

Ekyaa mwatani varia nraakye qorahua Kotira qua nteqa kyaara

⁹Qio tire Iutaavanto kyuqe nraakye qora varurata mpo mwatanaa mwihua uaqia hi kyaiqara uti variahuave varita? Qaqao, hiam a mwitaama vahiho. Nte vaakya tura, ekyaa mwatani variahua Iutaavantovata, mpo mwatanaavantovata, variavaro uaqia hi kyaiqava ekyaa mwihuama tutero.

¹⁰Kotira mpukuqi mwataama tiro:

Hia vaisi mpovanto ntapih i kyero nrohi variva varirave.

Hiavatave.

- 11 Hia vaisi mpovanto Kotira okyara
ntapihi kyero riaiva varirave.
Hia vaisi mpovanto tiqaro, Kyaiqe
nte Kotira puama kyena taqaankye, tiva varirave.
- 12 Ekyaa mwatani variahua Kotira aanraqaa
ntapihi kye quataara vaihata mwihua mwi
aanranraqaaita mpona tuqasaaqita vetantaarave.
Hia vaisi mpovanto Kotira kyaiqa kyuqema kyero
vare varirave. Hiavatave. *(Sng 53:1-3)*
- 13 Vaisivanto quntamwa tai mwatapira
hia ntahirama taira,
mwia votima kyero mwatani varia nraakye qorahua
nyovanto qatua viro vahirave.
Mwihua mwaaqinriqaatairo unra quavanto
qovara hi varirave. *(Sng 5:9)*
Mwihua quavanto quaiha tuhi voti hiva
mwihua mwaaqinriqaqa vahirave. *(Sng 140:3)*
- 14 Mpohua uaqiama nyate quava nraahu mwatani
varia nraakye qorahua nyoqi vahirave. *(Sng 10:7)*
- 15 Mwatani varia nraakye qorahua qamwanrama kyeta
uro vaisi ru kyarerata uti variahua variavo.
- 16 Mwatani varia nraakye qorahua vi variavaro
mwihua quaraqatairo vehi utu kye inraikyavave,
kye vu tiqata ntate varia inraikyavave,
qora inraikya mwiva nraahu qovara hi varirave.
- 17 Mwatani varia nraakye qorahua mwutukyavanto
qihaakyama vahiani okyarara hia ntapihiarave. *(Ais 59:7-8)*
- 18 Mwatani varia nraakye qorahua Kotira nraatu aatu
hiqata nrohiataara vaihata mwihua hia Kotira nraatu
aatu hi variarave, tura. *(Sng 36:1)*

Kotira mpukuqi mwitaa turave.

19 Tire riauraro Kotiva nai haaru timwa to quava, mpo qua mpo qua
vaihata mwi quara raa nraakye qorahua ekyaa mwi quara nraahu
riemwaqi quataara vaihata mwihua mwi quara nteqa kye variara.
Hiama qio mpovanto tiqaro, Nte uaqia hi kyaiqara okyara hia riaurave,
qiananro. Ekyaa mwatani variahua Kotira qua nteqakye variavaro mwia
kyaara Kotiva mwihuaqaa qua vataanano.

20 Mwiaqaatairo Kotiva haaru Mosesira mwu quara nraakye qoravanto
riemwaqiro quariva hiama qio Kotira vuqaa ntapihi kyero nrohi variariva
variananro. Kotiva haaru Mosesira mwu quava mwi quava iara tiqaro, E uaqia hi
kyaiqara nraahu uti variaro, timwa kyero mwia nraahuma i nraamwutaananro.

Kotiva nraakye qora avuqavuma nyataaninranra tura

²¹ Qio mate mwaa entara qaraakya quama nri ntero. Kotiva nraakye qora qua taiqa kyero avuqavuma nyataani okyarava qovarama viho. Mate Kotiva hia nai haaru timwa to quara riaraitiro, mwiva mpo okyara nraakye qora avuqavuma nyataani okyarara rieqaro mwi okyarara qovarama kyero. Mwi okyarara qovarama kyaaninranra haaru Mosesivavata, poropeti vaisinramwuvata, tiri timwa timwunra.

²² Ta nraakye qorahua Iesusi Karaisirara qutaa mwivave tivera, Kotiva mwihua qua taiqa kyero mwihua avuqavuma nyataanro. Hia nraakye qoraqaitiro mpovanto mpo qaramavata variho. Ekyaa kuaa qarama nraahu variavo.

²³ Tire ekyaa hua Kotira qua nteqa kyeta hia qioqa hunanranra tita, tire hiama qio uro Kotiva kepukyavanto varinani variarahua varita.

²⁴ Tire mwitaama varurarovata Kotiva tiriara po kye timwa timwateqaro Karaisiva tiri huvantu timwa taani kyaiqarara rieqaro tiri avuqavuma timwatero. ²⁵ Tiriara mwihua uaqia hi kyaiqara uti varia quara taiqa quarive tiro, Kotiva Iesusi Karaisira tiri timwihanro Iesusira nraanre rauruvaro qutu vura. Tire tiqata, Qutaama Iesusiva tiri kyaahaqa hirero mwitaa iho, qiarera, Kotiva tiri uaqia hi quara nruka timwataanro. Haaru nraakye qoravanto uaqia hi kyaiqara utuqita vuvaro Kotiva hia qamwanrama mwihua riraitiro, qati vu nraahu taqero variqiro viro mwiaqaatairo mate mwaa entara nraakye qora avuqavuma nyatai okyarara qovarama kyero.

²⁶ Kotiva hia nraakye qora uaqia hi kyaiqara varaa quara qumina nruka nyataraitiro, mwiva avuqavuma kyero Iesusira kyaiqara rieqaro nraakye qora qua nruka kyero avuqavuma nyatero. Vaisivantove nraakyevantove Iesusi Karaisirara qutaa mwivave tiraro Kotiva mwia avuqavuma mwataanro.

²⁷ Qio tire nanra qua rieqatave teta mwahuta qiananra? Hiama mpo qua vahiho. Nanra inraikyavantove tiri kyaahaqa hiananrove? Hiama tire haaru Kotiva timwa to quara riaurava tiri kyaahaqa hiananro. Tire Iesusirara qutaa mwivave turava, mwiva nraahuma tiri kyaahaqa hiananro.

²⁸ Nte mwitaama tuqo: Vaisivanto Kotiva haaru timwa to quara riemwaqiro viraro Kotiva hia mwianra rieqaro mwia uaqia hi quara nruka mwataanro. Qaqao, vaisivanto Iesusirara qutaa mwivave timwa kyero mwianra riemwaqiro viraro Kotiva mwianra rieqaro mwia uaqia hi quara nruka mwatero mwi vaisirara, Avuqavu nrohi variara vaisivavema, qiananro.

²⁹ Kotiva lutaa mwanriqavanto nraahu variqaro mwiva hiave mpo mwatanaahua mwanriqavantovata variro? Qaqao, mwiva ekyaa mpo mwatanaahua mwanriqavantovatama variho.

³⁰Qutaa Kotiva mwanriqa kuaiqavanto nraahuma variho. Nkyiari mwamwanta toqa kyaahua lutaavanto Iesusirara qutaa mwivave tivaro Kotiva mwihua uaqia hi kyaiqara vare quara nruka kyero mwihua avuqavuma nyataanro. Mpo mwatanaahuavata Iesusirara qutaa mwivave tivaro Kotiva mwihua uaqia hi kyaiqara vare quaravata nruka kyero mwihuavata avuqavuma nyataanro.

³¹Tire Iesusirara riemwaqi viqata Kotiva haaru timwa to quara qati inraikyaqamave kyaananra? Qaqao, tire Iesusirara riemwaqi viqatama mwiaqaataita tire Kotiva haaru timwa to quaravata ntapihi kyetama riemwaqita quanra.

Poruva Evarahaamuva uturara riaate tura

4 ¹Evarahaamuva mwiva tiri lutaa haivaqava variqaro mwiva uturara nte nanreve qianinra? ²Kotiva Evarahaamunra kyaiqara rieqaro mwianra, E avuqavu nrohi variara vaisivave, qiankye tutirio, Evarahaamuva qioma nai mwahuta tutiri.

³Kotira mpukuqi Evarahaamunranra mwataama tiro: Evarahaamuva Kotira quara qutaave tuvarora tiro, Kotiva mwianra, E avuqavu nrohi variara vaisivave, tuqo, turama.

⁴Kyaiqa vaisivanto mpora kyaiqa vara mwataiharo mwia kyaiqara rieqaro mwia kyoqaa mwinrave. Mwi vaisiva hiama tiqaro, Qati mpiho qiananro. Nina kyaiqa qiata mpihoma qiananro.

⁵Tire hia kyaiqa vaisi mwia votima kye varuro. Hiama qio tire Kotira kyaiqa vara mwataararo Kotiva mwianra rieqaro mwia qiata tiri uaqia hi quara nruka timwa taananro. Kotiva nraakye qora uaqia hi quara nruka nyate variva varihata tire hia mwitaa hiraitita, tire Iesusirara qutaa mwivave qiararo Kotiva mwianra rieqaroma tiri avuqavuma timwa taananro.

⁶Hia vaisi kyaiqa mwianra riaraitiro, Kotiva mwia uaqia hi kyaiqara varai quara nruka kyero avuqavuma mwatairaro mwi vaisira mwutukyavanto kyuqema kyero vahianinranra, tiri haivaqava Ntevitiva mwitaama tiro:

⁷Kotira qua nteqa kyaa quara Kotiva nruka kyero vara kyaarihua qamwateqata varivarave.

⁸Kotira qua nteqa kyaani vaisirara Kotiva tiqaro, Nte mwi quara taunru kyena hiama mwianra riemwaqina quaninrave, qiari vaisiva qamwateqaro variarive, tura.

(Sng 32:1-2)

Ntevitiva mwi quara tura.

⁹Kotiva vaisi mwia uaqiahi quara nruka mwatairaro qamwateqaro varianinranra Ntevitiva tuva, mwi quava lutaavanto nkyiari mwamwanta toqakyaahuara nraahuve tiho? Qaqao, hia nkyiari mwamwanta

toqaahuaravatama mwi quava vaiho. Nte vaakya Evarahaamunranra tura riaate.

Evarahaamuva Kotira quara qutaave tuvaro Kotiva mwianra avuqavu hiara vaisivave turave.

(Okyara 15:6)

¹⁰Kotiva taire Evarahaamunranra mwitaa turave? Evarahaamuva nai mwamwanta toqa kyo entaraqaa Kotiva mwitaa tiro? Qaqao, Evarahaamuva hia nai mwamwanta toqa kyo vakya Kotiva mwitaa tura. ¹¹Tauraa hia nai mwamwanta toqa kyo entaraqaa Evarahaamuva Kotirara, Qutaa qua qiaro, tuvaro Kotiva mwi vakya Evarahaamunra avuqavuma mwatora. Mwia avuqavuma mwatero mwia nraakiara mpo enta nraakye qoravanto Evarahaamunra avuqavuma mwatorara qati riemwa taate tiro, Kotiva qoraisi mwamwanta toqa kye okyarara qovarama kyovaro Evarahaamuva nai mwamwanta toqa kyora. Qio hia nai mwamwanta toqa kyo entaraqaa Kotiva Evarahaamunra avuqavuma mwatora.

Mwitaa hurara tita, hia nkyiari mwamwanta toqa kyaraitita, Kotirara qutaave qiavaro Kotiva avuqavuma nyatai nraakye qorahua mwihua qioma Evarahaamunranra tiri tiqovave tivara.

¹²Nkyiari mwamwanta toqa kyaahua mwihuavata variqata nkyiari mwamwanta toqa kyerara hia nronraqama kyeta riaraitita, mwihua tiri haivaqara Evarahaamunra votima kyeta Kotirara qutaave timwaqi viqatara tita, mwihuavata Evarahaamunranra mwiva tiri tiqovavema tivara. Evarahaamuva hia nai mwamwanta toqa kyo entara Kotirara riemwaqiro vurama.

Kotiva nai kyauqu nriqiqaa vateqaro qutaave tu quara

¹³Kotiva nai kyauqu nriqiqaa vatero Evarahaamunranra tiqaro, Evata i nraaqiaravantovata varivaro ekyaa mwata mwia nkyi mwatama vahiananrove, tura. Kotiva mwi quara tiqaro hia Evarahaamunranra, Mwiva nte Mosesira mwu quara okyara qio riaiho, timwa kyero mwitaa turave. Kotiva hia mwitaa tiraitiro, Evarahaamunranra, Mwiva ni quara qutaave tihanana tina, nte mwianra rieqanama mwia avuqavuma mwatarerave, timwa kyero mwitaa turama.

¹⁴Kotiva haaru Mosesira mwu quara riarera ihua hiama qio ekyaa mwata varevara. Mwihua ekyaa mwata vararera ihua varivarovauma Iesusirara qutaa mwivave qia quava qumina qua vahiraro Kotiva nai kyauqu nriqiqaa vateqaro Evarahaamunranra tu quavavata quminaqama quanano.

¹⁵Kotiva haaru timwa to quava vaiharora tiro, vaisivanto mwi quara nteqa kyairaro mwia kyaara Kotira raraqa tairaro mwi vaisiraqaa qua vataanano. Qua mwaanra mwiva hia vahirera, mwi quara nteqa kyaariva hiama qio qua varaanano.

¹⁶Evarahaamuva Kotira quara qutaave tuvarora tiro, Kotiva nai kyauqu nriqigaa vatero Evarahaamunranravata mwia nraaqiararavata mwihua kyuqema nyatarero mwitaamama timwa nyinro. Mwiaqaatairo ekyaa Evarahaamunra nraaqiaranima mwi quava vahiananro. Jutaavanto Kotiva haaru timwa to quara riehuvata, ekyaa mpo mwatanaahuavata, mwihua Evarahaamunra votima kyeta Kotirara riemwaqita vivaro Kotiva qutaa mwitaa hiankye ti quava mwihuaqima vahiananro. Tire tahuave Kotirara riemwaqi quarera, tire qioma Evarahaamunranra mwiva tiri tiqovave qiararo Kotiva Evarahaamunra timwa mwu quava tirinima vahiananro.

¹⁷Kotira mpukuqi Kotiva Evarahaamunranra mwitaama tiro:

E mpo mwatanaa mpo mwatanaa

mwihua haivaqavama varinanrave, tura.

(Okyara 17:5)

Evarahaamuva Kotira vuqaa variqaro mwia quara qutaa quave tiro. Evarahaamuva tiqaro, Kotiva mwanriqavanto mwiva qioma qutu vihua vara qati sivuma kyaananrove. Kotiva mwanriqavanto variqaro tiraro qioma hia vahiani inraikyava qovarama quananrove, turama.

¹⁸Evarahaamuva hia qio nraaqiara mwataariva variqaro Kotirara kepukyaqama kyero riemwaqiro viro tiqaro, Nte qioma nraaqiara mwataaninrave, timwa kyero mwiaqaatairo Evarahaamuva mpo mwatanaa mpo mwatanaa mwihua haivaqava varura. Kotiva Evarahaamunra timwa mwinro tiqaro, I nraaqiara airima varivarave, tu quava qutaa mwivau vahura.

¹⁹Mwi entara Evarahaamuva hia nraaqiara mwataraitiro, 100 ihi vara kyero anoma kyero nyaapaiqama viro mwiva hia nai nyaapaiqama vurara riaraitiro, mwiva hia mwia nraatavanto kyontaqama vurara riaraitiro, mwiva Kotirara nraahu kepukyaqama kyero riemwaqiro vura.

²⁰Mwiva Kotiva nai kyauqu nriqigaa vatero qutaa mwianinrave tu quarara unra quave qiankyo timwa kyero, mwiva Kotirara kepukyaqama kyero riemwaqiro viqaroma Kotira nrutu tuaaherero tiqaro, ²¹Kotiva nai kyauqu nriqigaa vatero qutaave timwa tai quava qutaa mwivauma vahiananrove. Kotiva nraaqiara ni mpiananrove, tiro.

²²Evarahaamuva mwitaa timwa kyero Kotirara riemwaqiro vuvaro Kotiva mwianra rieqaro Evarahaamunranra, I uaqia hi quara nruka mwatena iara avuqavuma kyera nrohi variara vaisivavema tuqo, tura.

²³⁻²⁴Kotiva Evarahaamunranra rieqaro mwitaa tura. Kotiva tiriaravata rieqaro mwitaama qiananro. Tirevata Evarahaamunra votima kyeta Kotirara riemwaqi quararo Kotiva tirivata avuqavuma timwa taananro. Iesusiva tiri vunyaa vaisivanto qutu vuvaro Kotiva mwia qati vara sivuma kyorara tita, tire Kotirara riemwaqi vi varunanra.

²⁵Kotiva Iesusira titovaro Iesusiva tiri uaqia hi kyaiqarara qutu vuvaro mwiaqaatairo tiri uaqia hi quara taiqa kyero avuqavuma timwa taaninranra rieqaro Kotiva Iesusira qaiqaa qati vara sivuma kyora.

Kotiva tiri avuqavuma timwa tairara tura

5 ¹ Kotiva Iesusira qati vara sivuma kyorara tita, tire Iesusirara qutaa mwivave turaro Kotiva tiri uaqia hi quara taiqa kyero tiri avuqavuma timwa taira. Tiri vunyaa vaisivanto Iesusi Karaisiva kyaiqa vara mwatorara rieqaro Kotira mwutukyaqitairo qihaakya iharo tiriara mwaateraave tihata tire Kotiravatama kyeta kuaaqi varunanra.

² Tire Iesusirara qutaa mwivave turaro Kotiva tiri kyuqema timwate varihata varunanra. Mwitaamaqi viqata nraakiara Kotira peqa okyara taqaananra vekya variqatara tita, tiri mwutukyaqitairo kyuqe hi varihata varunanra. ³ Muaanra vahiani entaravata tiri mwutukyaqitairo kyuqe hi variraqetama variananra. Tire Kotirara rieqatama muaanra nraatara kyeta tire mwiaqaataita kepukyaqama vita variqata ⁴ tire hia uqenranrai tita tire kepukya nraakye qora variqata mwi inraikyara vekya varunanra.

⁵ Tire mwitaamaqita quararo Kotiva hia tiri qaqira kyairaqe tire kyauriqata variananrave. Kotiva nai mwanraqura tiri timwihanro mwia mwanraquravanto tiri mwutukyaqi kepukyaqa hiro vaihata tire Kotira mwutukyavanto tiriara vahira ntapihunanranra tita, tire hia kyauriqata variananra.

⁶ Tire uaqia hura nraakye qorahua variqata hia qioqama kye teta kyaahaqa hiarahua variavararo Kotiva nai timwa to entaraqaa Karaisira vara kyovaro tiri kyaahaqa hirero qutu vura.

⁷ Tire mwata mwaini varurahua ntapihi kyero nrohi variani vaisira kyaahaqa hinerata tire hiama qihaakyama kyeta mwianra qutu qunanra. Kyuqe vaisiaravata mpovanto nanrianra mwianra qutu quataa hiaroma mwianra qutu qunanro.

⁸ Tire mwitaa hurarovata Kotiva hia mwitaa hiraitiro, mwia mwutukavanto tiriara mpoqiavata vahira tiri tinraamwuteqaro tire teta uaqiahi inraikyaraqi varuraro Karaisira timiharo tiriara qutira.

⁹ Iesusiva tiriara rieqaro nai nraanre rauru kyero qutu viro tiri vara kyero Kotira vuqaa avuqavuma timwa taihata varunanra. Iesusiva mwitaa hivara tiro, mwiva kepukyaqama kyero mpoqiavata tiri kyaahaqamaqiro viraro Kotiva hia tiriqaa nraakiaravata qua vataanro.

¹⁰ Tire Kotira nramwutaahua variavararo mwia mwaaquvanto tiriara rieqaro qutu vurara tita, tire Kotiravata kuaaqi varunanra. Tire Kotira nramwutaa variavana entara Karaisiva tiri kyaahaqama timwa tora. Mwaa entara tire Kotiravata kuaaqi varurarora tiro, mwia mwaaquvanto tiriqi variqi vi variva mpoqiavata tiri kyaahaqama timwa tairaro Kotiva tiri tivitaanro.

¹¹ Hiama mwi quava nraahu vahiho. Mwaa quavavatama vahiho. Tiri vunyaa vaisivanto Iesusi Karaisiva tiri kyaahaqama timwa taihata tire Kotiravata kuaaqi variqatara tita, tire Kotirara qamwateqata varunanra.

Poruva Ataamunra okyararavata Iesusira okyararavata tura

¹²Haaru vaisi kuaikuvanto Kotira qua nteqa kyovaro mwiaqaatairo uaqia hi kyaiqara vare okyarava mwatani qovarama vuvaro qutu vi okyaravavata qovarama vuvata mwiaqaataita ekyaa nraakye qora uaqia hi kyaiqara uti varurara tita, mwihua ekyaa qutu vi okyararavata varora.

¹³Tauraaqama Kotiva nai qua okyara hia Mosesira timwa mwu entara uaqia hu kyaiqava mwatani vahura. Mwi entara Kotiva nai qua okyara hia Mosesira timwa mwunranra tita, nraakye qora uaqia hi kyaiqara utuqi vuvaro hia Kotiva tiqaro, Nkye ni qua nteqa kyaavo, tura.

¹⁴Kotiva hia mwitaa tuvarovata Ataamunraqaatairo nraakye qora quti okyarava qati nraahu vahihi vi varuvaro Mosesivavata variqiro viro uro qutu vura. Mwi entara Ataamuva Kotira qua nteqa kyero variqiro viro uro qutu vuvata, nraakye qora hia Ataamuva Kotira qua nteqa kyontema kyeta varuhua, mwihuavata mwihi nraahu variqita vita qutu vura.

Ataamuva tauraanaa vaisi varuvaro mwia nraakiara qovara hiani vaisiva Iesusivavata tauraanaa vaisi votima kyero varura.

¹⁵Mwitanahua kyaiqa hia kuaa kyaiqa vahura. Ataamuva Kotira qua nteqa kyero varo kyaiqava vahuvaro Kotiva nraakye qora kyuqema nyataari okyarava Ataamunra kyaiqa nraatara kyero vahura. Ataamuva vaisi kuaikuvanto Kotira qua nteqa kyoraqaataita airi nraakye qora qutu vi variara. Kotiva nraakye qora kyuqema nyatarero vaisi mpo titovaro mwi vaisiva Iesusi Karaisiva kuaikuvanto mwihua kyaahaqama nyatoraqataita airi nraakye qora kyuqema vita variara.

¹⁶Qaiqaa tirera. Tauraa vaisi kuaikuvanto uaqia hi kyaiqara utu kyova mpo qarama vaiharo Kotiva nraakye qora kyuqema nyataani okyarava mpo qaramama vahiho.

Tauraa vaisi kuaikuvanto Kotira qua kuaanani nteqa kyovaro Kotiva mwiaqaa qua vatero tiqaro, E qutu vinanrave, tura.

Nraakiara nraakye qoravanto airi nani Kotira qua nteqa kyaavaro Kotiva qati mwihua kyuqema nyatarero hiro tiqaro, Hia nkyiqa qua vataaninrave, tura.

¹⁷Haaru vaisi kuaikuvanto uaqia hu kyaiqara utuvaro mwiaqaatairo qutu vi inraikyava nraakye qoraqaa ntaqikyiqiro vi varuvata mwihua qutuqita vi varura. Mwitaamaqita vi varuvaro Iesusi Karaisiva kuaikuvanto qutu vi varia okyarara nraatara kyorara tita, nraakye qora mponramwu, Kotiva qati kyuqema nyateqaro nkyiqa hia qua vataaninrave ti nraakye qorahua, mwihua qati varihi viqata Karaisira vatama kyeta varivara.

¹⁸Mwi quara okyara mwitaamama vahiho: Haaru vaisi mpovanto uaqia hu kyaiqara kuaiqia utu kyovaro mwia kyaara Kotiva ekyaa nraakye qoraqaa qua vateqaro qutu vivarave tuvata nraakye qora qutuqita vi

varura. Mwia votima kyero vaisi mpovanto kyaiqa kuaiqia kyuqe kyaiqa vara kyovaro mwiaqaatairo Kotiva nraakye qorara tiqaro, Nkyi uaqia hi quara taiqa kyena avuqavuma nyatauqo. Nkye qati variqita vivarave, tura.

¹⁹Haaru vaisi kuaikuvanto Kotira qua nteqa kyoraqaataita airi nraakye qora hia kyuqema vita variqata uaqia hu kyaiqara varaqita vi varura. Mwia votima kyero vaisi mpo mwiva kuaiqiavanto Kotira qua vataqiro vuraqaatairo Kotiva airi nraakye qorara tiqaro, Nkyi qua taiqa kyena nkyi avuqavuma nyataanirave, ti varira.

²⁰Nraakye qoravanto uaqia hi kyaiqara utuqita vuvaro mwiaqaatairo Kotiva qao tu quara Mosesira mwuvatavata nraakye qoravanto uaqia hi kyaiqara mpoqiavata nraahu utuqita vura. Mwitaamaqi vi varuvaro qora kyaiqavanto nronraqama kyero vahuvaro mwiaqaatairo Kotiva kyuqema nyataari okyarava mwivata nraatara kyero mpoqiavata vahura.

²¹Haaru uaqia hu kyaiqava nraahu nraakye qora ntavaaqavu kyovaro qutu vi inraikyava mwihuaqaa ntaqikyiqiro vuvata mwihua qutuqita nraahu vi varura. Mwaa entara Kotiva tiri kyuqema timwa teqaro tiriqaa ntaqikyiqiroma viro. Tiri nronravanto Iesusi Karaisiva tiri kyaahaqama timwa torara tiro, Kotiva tiri avuqavuma timwa taihata tire ekyaa enta qati variqi quarahuama varita.

Tire Iesusira vatama kye qutu vurahua

6 ¹Mwi quara rieqatama tire nanra quave qiananra? Tire mwaa quarave qiananra, Nrivaqe uaqia hi kyaiqara utuqita quararo Kotiva mpoqiavata tiri kyuqema timwa taarive. Mwitaave tire qiananra?

²Qaqao, hia tire mwitaa qiara. Tire qutu vuraro uaqia hi kyaiqava hia qaiqaa tiriqaa ntaqikyivi variho. Mwitaa hirara tita, tire qaiqaa uaqia hi kyaiqara utuqita quarora.

³Nkye hia mwaa quara ntapihiarave? Tire Iesusira nraaqiaraqama vita nramanri vareta tire mwi entara Iesusi Karaisira vatama kyeta kuaaqi variqata tire mwiva qutu vuntema kyeta qutu vunanra. ⁴Tire nramanri vareta Iesusi Karaisira quntamwa tontema kyeta tirivata quntamwa taavata varunanra. Mwiaqaatairo Iesusira qova peqaqama kyero Iesusira qati vara sivuma kyontema kyero mwiva tirivata vara sivuma kyairaqe tire qaraakyaqama kyetama variqita quananra.

⁵Tire Iesusira vatama kyeta qutu quarahua variqata qioma tire Iesusira vatama kyeta qati sivita variananra. ⁶Tire ntapihi kyaunanrave. Tiri vu nraatoqi uaqia hi kyaiqara utuarava tiri hia ntavaaqavu tairaro tiriqi uaqia hi kyaiqara varaananra mwia kepukyavantovata taiqa quarive tiro, tiri haaruaa vu nraato Karaisira vatama kyero kyatariqaa rutora.

⁷Qutu viva qutu virara tiro, uaqia hi kyaiqava hiama qio qaiqaa mwiaqaa ntaqikyiananro.

⁸Karaisiva qutu vuvata tire mwiavatama kye qutu vurahuara tita, tire qioma Karaisira vatama kyeta qati sivi variqita quanana.

⁹Tire ntapihi kyauraro Karaisiva qutu vuvaro Kotiva mwia qati vara sivuma kyorara tiro, mwiva hia qaiqaavata qutu quanano. Hia qutira inraikyavanto mwiaqaa qaiqaa ntaqikyianano.

¹⁰Iesusiva qutu virera hiqaro mwiva tiri uaqia hi kyaiqarara rieqaro kuaa nani qutu vura. Iesusiva hiam qio qaiqaavata mwianra rieqaro qutu quanano. Iesusiva mwaa entara qati variqiro viqaro Kotiravata variqiro vi variro.

¹¹Mwia votima kyeta nkyevata vu nraatoqitaita mwitaama kye rieta qiata. Tire qutu quarahua votima kyeta variararo uaqia hi kyaiqava hia tiriqaa qio ntaqikyiananrove. Tire Iesusi Karaisira vatama kyeta qati variqi vita Kotira vatama kyeta kuaaqi variqi virerave, qiata.

¹²Nkye varivaro nkyi mwamwantavanto mpo enta qutu quanano. Qio nkye qutu vi mwamwantara vatama kyeta variqata nkye nkyeta mwamwantavanto api varaataa hi kyaiqara utivora. Uaqia hi kyaiqava nkyi mwamwantaqaa ntaqikyiqiro quankyora.

¹³Nkye nkyeta kyauquve, kyuquve, nanra mwamwantave qati kyaivaro mwi mwamwantava uaqia hi kyaiqara utuankyora. Nkye ekyaara qutu quataara vaihata nkye qati variqita vi variara. Nkye mwianra rieqatama Kotira kyaiqa nraahu vararerata uti variqatama nkyeta kyauquve, kyuquve, mpo mwamwantave, mwiaqotaita avuqavuma kyeta kyuqe kyaiqa nraahu varaqita quata.

¹⁴Kotiva Mosesira mwu quava mwaa entara hiam qio nkyiqa ntaqikyianano. Kotiva nraake qora kyuqema nyatai okyarava nkyiqa ntaqiky variro. Mwitaa hirara tiro, uaqia hi kyaiqava nkyiqa ntaqikyiqiro quankyora.

Ntapihi kye nrohia okyarara kyaiqa vaisi variate tura

¹⁵Mwiaqaataita tire nanra quave qianana? Mosesira qua okyaravanto hia tiriqaa ntaqikyiananrove. Kotiva nraake qora kyuqema nyatai okyarava tiriqaa ntaqiky variho. Mwitaa hirara tita, uaqia hi kyaiqara qati nraahu utuqi quare. Mwitaa tire qianana? Qaqao, tire mwitaa qiarora.

¹⁶Nkye hiave ntapihiavo? Nkye vaisi mporara i kyaiqa vararerave tivaro mwi vaisiva nkyiqa ntaqikyirata nkye mwia kyaiqa vaisima varivara. Nkye uaqia hi kyaiqara utivera, uaqia hi kyaiqava nkyiqa ntaqikyiqi virata nkye mwia kyaiqa vaisima variqata mwia kyaiqa nraahu varaqita vita uro qutu vivara. Nkye Kotira qua riemwaqita vivera, Kotiva nkyiqa ntaqikyiqiro virata nkye mwia kyaiqa vaisi varivaro Kotiva nkyi avuqavuma nyataanano. ¹⁷Nkye haaru varuvaro uaqia hu kyaiqava nkyiqa ntaqikyiqiro vi varuvata nkye varura. Nkye mwitaamaqita vi

varuvata mwiaqaataita mpo uhua qutaa qua nkyi timwa nyuvata hia nkye mwia qua mpoqia qaqira kyaraitita, ekyaa mwi quara riemwaqita vi variara. Nte mwianra rieqanama Kotirara qamwateqanama varina.

¹⁸Kotiva nkyi huvantu kyaiharo uaqia hi kyaiqava nkyi tuta kyaihata nkye variara. Mate kyuqe kyaiqavanto nkyiqa ntaqikyivi varihata nkye kyuqe kyaiqa nraahu vararerata uti variara.

¹⁹Ni qua hia rievorave tina, mwiaqaataina nte vaisivanto qua qiantema kyena nkyiara tuqo.

Haaru uaqia hu kyaiqava nkyiqa ntaqikyivi varu entara nkye uaqia hu kyaiqara varaataa huvata nkye uaqia hu kyaiqara utita tiqata, Tiri mwamwantavanto qioma mwi kyaiqara varaananrove timwa kyeqata uaqia hu kyaiqara mpo kyaiqa mpo kyaiqa uti varura.

Mwia votima kyeta mwaa entara nkye tiqata, Kyuqe kyaiqavanto tiriqaa ntaqikyivi variraqe tire qutaa Kotira nraaqiara variare, timwa kyeqata nkyeta nyamwantaqotaita kyuqe kyaiqa nraahu varaqita quata.

²⁰Haaru uaqia hu kyaiqava nkyiqa ntaqikyivi varuvata nkye mwia kyaiqa vaisi varuvaro kyuqe kyaiqavanto hia nkyiqa ntaqikyurave.

²¹Nkye haaru uaqia hu kyaiqara uturara mate riaavaro nkyi kyaurihata variarave. Nkye mwi kyaiqara uturaqaataita nanra kyuqe inraikyava varorave? Mwi kyaiqara utuariva variqiro viro uro ekyaarama qutu quanano.

²²Qio mate mwaa entara nkye huvantu quavaro uaqia hi kyaiqava hia nkyiqa ntaqikyivi varihata nkye Kotira kyaiqa vaisi variarama. Mwiaqaataita nkye nanra inraikyave varevara? Nkye mwitaamaqi viqatama nkye qutaama Kotira nraaqiaraqama vita nkye mwiaqaataita ekyaa enta qati variqita virama varevara.

²³Uaqia hi kyaiqava nai kyaiqa vaisi qutu quani kyoqaara mwihanro Kotiva Iesusi Karaisira tiri vunyaa vaisi kyaiqara rieqaro tiri qatiqama kyero ekyaa enta qati variqita quanana timwinrama.

Poruva nraakyevanto vaati varaaninraqaa ntumwa kyero tura

7 ¹Ni kata pakyaa tuaavo, nkye qua vataira okyara ntapihi riaahuara tita, nkye ntapihi riaavaro qua okyaravanto vaisivanto qati variqiro quani entara nraahu mwiaqaa ntaqikyiro. Vaisivanto qutu quani entara mwi quava hiama qio mwiaqaa ntaqikyiananrove.

²Qio nraakye ntumwua okyarara nraato tuata. Nraakye ntumwu mwataiharo tiri qua okyaravanto mwi nraakyerara tiqaro mwi vaisiva i vaativanto variho tiharo mwi nraakyeva nai vaatintiri variro. Mwia vaativanto qati variqiro vi entara mwiva mwia nraatavanto variro. Mwia vaativanto qutu quani entara tiri qua okyaravanto hia mwi nraakyerera tutaananro.

³Mwia vaativanto qati variani entara mwi nraakyeva mpo vaisintiri nrohi varirera, mwi nraakyerera nraata vaati ntuqe hi vari nraakyerave

tivara. Mwia vaativanto qutu viraro tiri qua okyaravanto hia mwi nraakyera tutairaro mwi nraakyeva qati variqaro vaisi mpo vareqaro mwiva hiama nraata vaati ntuxe hiananrove.

⁴Ni kata pakya tuaavo, nkyevata mwia votima kyeta variavo. Iesusi Karaisira kyatarigaa hiritovaro qutu vuvata nkyevata mwi entara qutu vurara tiro, mate Mosesira qua okyaravanto hiama qio nkyi tutaananrove. Kotiva Karaisira qati vara sivuma kyorara tiro, Karaisiva qati varihata nkye mwianivanto variavo. Nkye Karaisira nraaqiara variqatara tita, nkye Kotira kyaiqa varehuama varita.

⁵Haaru uaqia hi kyaiqava tiriqaa ntaqikyivi varu entara Mosesira mwu quava tiri vara sivuma kyovata tire qao timwa tai kyaiqara nraahu varaqi virera utuavananra. Mwi kyaiqaraqatairo qutu quana inraikyava nraahu qovarama vura.

⁶Haaru Mosesira mwu quava tiri rupa tovata tire qutu quavananranra tiro, mwi quava hia tiriqaa ntaqikyivi varihata tire qati varunanra. Tire qatinani variqata hia tire haaruana qua okyara qara ntumwa tora rieqata Kotirani kyuqe kyaiqa vararaitita, tire qaraakya qua okyara rieqata varuraro Kotira mwanraquravanto tiri kyaahaqa ihata Kotira kyaiqa vare varunanra.

Kotiva Mosesira mwu quaravata qora kyaiqaravata tura

⁷Kotiva haaru Mosesira mwu quava hia tiri kyaahaqa hurara tita, tire mwianra uaqia hi quaraveve qiananra? Tire mwitaave qiananra? Qaqao, hiave. Mwi quava hia vahitiri, tire hiama uaqia hi kyaiqara okyara ntapihuratiri. Mwi quava tiqaro, Hia mpova hi inraikyarara vairiqa hiante, tirave. Mwi quava hia mwitaa titiri, nte vairiqa hia okyarara hiama ntapihutiri.

⁸Nte mwi quara riemwaqina quataara vahuvana nte variavaro uaqia hi kyaiqara utuariva nraahu ni pu naatoqi vahuvanana tina, nte mwi quara nteqa kyaankye timwa kyena mwiaqaatai mpo inraikya mpo inraikyara ni mutukya ntuvana variavara. Kotiva qaoqa hiqaro qua vatova hia vahitiri, mpovanto qua nteqa kyairaqaatairo hiama uaqia hi kyaiqara utu kyaiho tivaro uaqia hi kyaiqara kepukya hiama vahitiri.

⁹Ntevata haaru variqana hia Kotira qua okyara riaava entara qati variqina quavara. Nte mwitaama variqina vi variavaro Kotiva hia mwitaa hiante tu quava nri ntovana nte mwi quara riaavaro ni pu naatoqitairo uaqia hi kyaiqara utuariva qovarama vuvana nte mwi quara nteqa kyena ¹⁰mwia kyaara qutu quahua votima kyena variqina quavara. Kotiva hia mwitaa hiante tu quava ni kyaahaqa huvana nte qati variqina quataara vahuvana ntenavanto mwi quara nteqa kyena mwia kyaara nte qutu quahua votima kyena variqi quavara.

¹¹Nte Kotiva hia mwitaa hiante tu quara riaavaro ni pu naatoqitairo uaqia hi inraikyava ni kumwaanri tiqaro, Qioma mwi quara nteqa

kyenanrave, tuvana nte mwi quara nteqa kyaavaro uaqia hi kyaiqara utuavava ni naatara kyovana mwia kyaara nte qutu quariva variavara.

¹²Mosesira mwu quava kyotata quama vahiho. Kotiva qao timwa kyero hia mwitaa hiate tu quavavata Kotira qua kyotata quama vahiho. Mwi quava nai avuqavuma kyero vahiva kyuqe quama vahiho.

¹³Mwi quava kyuqe qua vaihananra tina, nte kyuqe qua kyaarave quti inraikyara varena? Qaqao, hiama. Nte mwi quara nteqa kyena uaqia hi kyaiqara utuaninra kyaarama nte qutuani inraikyara varena. Ni pu naatoqitairo uaqia hi kyaiqara utuariva kyuqe qua nteqa kyaante tura kyaara nte qutu quani inraikyara varena mwiaqaatana nte ntapihi kyena taqauqaro uaqia hi kyaiqara okyaravanto uaqia hiva vahirama. Kotiva qao timwa tero hia mwitaa hiante tu quara naamutovana nte uaqia hi kyaiqara okyara taqauqaro nai anoma kyero uaqia hivama vahiho.

Uaqia hi kyaiqava tiri vu nraato ntumwa qu kyai okyarara tura

¹⁴Tire ntapihi kyaunanra. Kotiva haaru vato quava aanra kyuqeraqaa nrohiana okyarara ti varira. Mwi quava mwitaa ti varihana nte uaqia hi aanranraqaa nrohiarivama varina. Uaqia hi kyaiqava ni rupa taihana nte mwia kyaiqa vaisivama varina.

¹⁵Nte ntena vare varu kyaiqara hia anoma kyena ntapihura. Mwi kyaiqara kyuqe kyaiqa ni varaataa iho timwa kyena mwiaqaatana nte hia mwi kyaiqara varena. Qaiqaa mpo kyaiqa uaqia hi kyaiqara hia ni kyakya hira hia varaaninrave timwa kyena mwiaqaatana nte mwi kyaiqara uti varura.

¹⁶Nte uaqia hi kyaiqara hia varaataa hira mwia nraahu vareqana nte taqauqaro Kotiva qao timwa to quava kyuqe qua nraahuma vahiho. ¹⁷Nte uaqia hi kyaiqara utiqana hia ntenavauma mwi kyaiqara uti varina. Ni pu naatoqi uaqia hi kyaiqara utuariva vahiva, mwivama mwi kyaiqara uti variro.

¹⁸Nte taqauqaro kyuqe kyaiqa varaariva hia ni utaqi vahira. Nte ntena pu naato mutukyaqiara tuqo. Ni mutukyaqitairo kyuqe kyaiqa varaataa ihanavata hia mwia varaura.

¹⁹Nte tiqana, Kyai nte kyuqe kyaiqa varaankye, timwa kyenavata mwi kyaiqara hia varaura. Nte tiqana, Qaqao, hia uaqia hi kyaiqara utirerave, timwa kyenavata uaqia hi kyaiqara mwia qati nraahu uti varura. ²⁰Hia ni kyakya hi kyaiqara nraahu vare varura mwia hia ntenavantovauma varena. Uaqia hi kyaiqava ni utaqi vahiva, mwivama mwi kyaiqara vararera uti varihana nte mwi kyaiqara varena.

²¹Mwiaqaatana nte taqauqaro vaisivanto kyaiqa varaari okyarava mwitaamama vahiho. Nte kyuqe kyaiqa vararera huqaro uaqia hi kyaiqavama aanra antue variro. ²²Ni mutukyavanto Kotira qua okyarara gamwataihana kyai mwi quara vataqina quankye tuqaro ²³ni pu naato

utaqitairo mpo kyaiqa uaqia hi kyaiqara varaariva nramwutaqa hiqaro nte kyuqe kyaiqa vararera hura nraatara kyero ni ntavaaqavu kyero rupate varihana varura.

²⁴⁻²⁵Ni mutukyaqitairo Kotira kyaiqa vaisi variataa iharo ni mamantavanto uaqia hi kyaiqara vararera uti varira. Po, nte anoma kyena uaqia hiraqi uaqiama kyena varuqo. Ni mamantavanto uaqia hi kyaiqara varaari mwamwantava ni ntavaaqavu kyaihana nte mwia kyaara qutu quankyorave. Tavave ni huvantu kyairaqa nte qati varianinrave? Qio Iesusi Karaisiva tiri vunyaava, mwivama tiri huvantu kyaariva variho. Nte mwianra rieqanama Kotirara kyuqeve tina mwia nrutu tuaaherauqo.

Kotira mwanraquravanto nraakye qora kyaahaqa hirata nrohirara tura

8 ¹Mwi quara okyara mwitaamama vairo: Nraakye qoravanto Iesusiraqaa taaqau vita varihua hiama mwihuaqaa qua vahiananro. ²Kotira mwanraquravanto tiriqaa ntaqikiyi variraqa tire Karaisiravata kuaaqi variararo hiama uaqia hi kyaiqavavata, qutuari inraikyavavata, tiri tutairaqa variananra. Tire huvantu vita nritareta qatinanima varita.

³Tauraa tiri vu nraatovanto uaqiama kyero vahuvarora tiro, Kotiva qaoqa hiqaro Mosesira mwu quava hia kepukyaqama kyeqaro tiri kyaahaqa hura. Mwi quava hia tiri kyaahaqa hiariva vahuvarora tiro, Kotiva naivanto tiri kyaahaqa hura. Nraakye qorara rieqaro mwihua uaqia hi kyaiqaraqaa qutu quarive tiro, Kotiva nai mwaaku titovaro Karaisiva tiri uaqia hura nraakye qorahua votima kyero tiri kuaa mwamwanta varero varuvaro Kotiva tiri uaqia hi quara mwiaqaa vatovaro Karaisiva qutu vura.

⁴Haaru Kotiva avuqavuma kyero nraakye qorara mwitaa mwitaamaqi viqata nrohiate timwa to quava vahuvaro Kotiva tiriara mwi quava mwihuaqi vahirata mwihua nkyiari mwamwantavanto uaqia hi kyaiqara varaataa hianinra hia vararaitita, nina mwanraquravanto qiani quara nraahu riemwaqita quate tiro, Kotiva tiri qua Karaisiraqaa vatovaro qutu vura.

⁵Mwia vu nraatoqitairo uaqia hi kyaiqara nraahu varaataa hiari vaisiva variraro uaqia hi kyaiqava mwi vaisiraqaa ntaqikiyiqiro quananno. Mwia vu nraatoqitairo Kotira kyaiqara nraahu riemwaqiro quari vaisiva variraro Kotira mwanraquravanto mwi vaisiraqaa ntaqikiyiqiro quananno.

⁶Mwia vu nraatoqitairo uaqia hi kyaiqara nraahu utuataa hiari vaisiva variqiro viro uro ekyaara qutu quananno. Mwia vu nraatoqitairo Kotira kyaiqara Kotira mwanraquravanto kyaahaqa hiraro mwia nraahu varaataa hiariva variqiro viraro mwutukyaqitairo qihaakya hiraro ekya enta qati variqiro quananno.

⁷Uaqia hi kyaiqara nraahu varaataa hiariva vaisiqaa ntaqikiyiqi vi variraro mwi vaisiva Kotira nramwutaama variananro. Mwi vaisiva hia

Kotira qua riaraitiro, Kotira qua nteqakye variananro. Mwiva Kotira qua riewwaqiro quariva hiama mwiaqi vahiuro.

⁸Uaqia hi kyaiqara nraahu varaataa hirata vari nraakye qorahua Kotira kyakya hiani inraikyara hiama qio varevara.

⁹Qio Kotira mwanraquravanto nkyiqi varirera, Kotira mwanraquravanto nkyiqa ntaqikiyi variraro nkyi vu nraatovanto uaqia hi kyaiqara nraahu varaataa hiva hiama qio nkyiqa ntaqikyiananro. Karaisira mwanraquravanto vaisi mpoqi hia varirera, mwi vaisiva hiama Karaisiranivanto variananro.

¹⁰Karaisiva nkyiqi variqi virera, nkyi mwamwantavanto uaqia hi kyaiqara kyaara qutu quariva variraro Karaisiva nkyi avuqavuma nyatairara tiro, nkyi mwanraquravanto qati variqiro quarivama variananro.

¹¹Iesusiva qutu vuvaro Kotiva mwia vara qati sivu kyora. Qio Kotira mwanraquravanto nkyiqi varirera, Kotiva Iesusira qati vara sivuma kyontema kyero mwiva nkyi qutu vi mwamwantara vara sivuma kyairata qati variqi vivara. Kotira mwanraquravanto nkyiqi variqiro vi varirara tiro, Kotiva mwitaa hirata nkye qati variqi vivara.

¹²Ni kata pakyaa tuaavo, mwi quara rieqatama tita vu nraatovanto uaqia hi kyaiqara varaataa hira tire varaqita quarora.

¹³Nkye nkyeta vu nraatovanto uaqia hi kyaiqara varaataa hira varaivera, nkye ekyaa qutu vivara. Kotira mwanraquravanto nkyi kyaahaqa hirata nkye uaqia hi kyaiqara ekyaa ru taiqa kyaivera, nkye ekyaa enta qatima variqi vivara.

¹⁴Kotira mwanraquravanto ti quara rieqata nrohiahua, mwihuama Kotira nraaqiarama varita.

¹⁵Kotiva hia nkyiara qaiqaa aatu hiqata nrohivaro vaana uaqia hiva nkyi rupa kyero nkyiqa ntaqikiyarive timwa kyero mpo mwanraqura nkyi nyinrave. Kotiva nai nraaqiaraqama kyero tiri virirero nai mwanraqura tiriqi vataihata tire Kotirara aakyara nteqata, Ko, ko, ti varunanra.

¹⁶Kotira mwanraquravanto tiri mwanraqura kyaahaqa hi variharo tiri mwanraquravanto tiqaro, Tire Kotira nraaqiarama varuro, ti varira.

¹⁷Tire Kotira nraaqiara varurahuara tita, tire Kotiva nai nraaqiaranive timwa tai inraikyara varaarahuama varita. Tire Karaisiravatama kye varurahuara tita, tire Kotiva Karaisiranive timwa tai inraikyara varaarahuama varita. Tire mate mwaa entara Karaisira nraantanteta nriqa vi inraikyara varaqi quarahua nraakiara Karaisiva varintema kye tire nronraqama vita Karaisiravata kepukyaqama kye qati variqi quanana.

Tire nraakiara kyqema kyeta qati variqi quanranra tura

¹⁸Nte mwitaamama riena. Nraakiara Kotiva tiri nronraqama kyero kyqema timwa taani entava qovarama quaninra vekya variqanama

nte mate mwaa entara nriqa vi inraikyara varaqi quaninrave, muaanra varaqi quaninrave, mwi inraikyarara hia nronraqama kyena riaaninra.

¹⁹Kotiva tiri nai nraaqiara nronraqama kyaani entava qovarama quaninranra, ekyaa Kotiva ututai inraikyava mwi entara qamwanrama qovara hiarive timwa kyero mwia vekya variro.

²⁰Mwaa entara ekyaa Kotiva ututai inraikyava vahiqiro viro uro uaqiama viro taiqa vi varira. Hia naiqama kyeqaro mwitaa hira, Kotiva taiqaante tiharo mwitaa hira. Qio Kotiva ututai inraikyava hiam mpo enta mpo enta mwitaamaqiro nraahu quananro.

²¹Nraakiara Kotiva huvantu kyairaro mwi inraikyava hia tapitaraitiro, qatima vahiqiro quananro. Nraakiara ekyaa Kotiva ututai inraikyava tire mwia nraaqiaravanto variarantema kyeroma qati vahiqiro quananro.

²²Tire ntapihiki kyaunanra. Nraakyevanto nraaqiara mwatarero atura ntintema kyero ekyaa Kotiva ututai inraikyava nai huvantu kyaani entarara rieqaro atura ntumwaqiro nrivama mate mwaa entaravata qati nraahu atura nti variro.

²³Hia mwi inraikyava nraahu atura nti variro. Kotiva nai mwanraqura nraante tiri timwihata varurahuama, tirevata mwitaamaqita vi varunanra. Tire Kotiva tiri vara virikyero tiri kyuqema kyaani entara vekya variqatama, tirevata atura ntiqata varunanra.

²⁴Haaru tire uaqia hi aanranra qaqira kyaauraro Iesusiva tiri aanra kyuqeraqaa vita kyero vatairara tita, tire tiqata, Nraakiara Kotiva tiri mwamwanta qati vara sivuma kyero tiri viriananrove, timwa kyeta tire mwi entara vekyama varita. Mate hia taqaana inraikyava nraakiara nrianinra mwia vekyama varita. Tire mwi inraikyara taqetavauma hia mwi inraikyara vekya variananra.

²⁵Tire hia taqaraitita tiqata, Qutaama mwi entava nri ntaananrove, timwa kyeta mwiaqaatai tiri mwutukya qihaakya hi varihata mwi entara vekya variqata taqe varunanra.

²⁶Tire hia kepukya vahi nraakye qorahua variqata mwukyaari tu kyeta aanra kyuqera mwiaqaa nrohi varurarora tiro, Kotira mwanraquravanto tiri kyaahaqa hiro. Tire Kotirara aakyara nteqata mwutukyaqitai mwi inraikyarara riauraro nrovanto hia kyuqema kyeqaro qua ti varira. Tire mwitaa huraro Kotira mwanraquravanto tiriara rieqaro Kotirara aakyara ntaira.

²⁷Mwiva mwitaa ti variharo Kotiva tiri mwutukyaqi taqaiva qioma nai mwanraquravanto qiani quara riemwaqiro quananro. Mwia mwanraquravanto Kotira mwutukya vahi inraikyara ntapihiki kyaivara tiro, mwiva Kotira nraaqiara tiri kyaahaqa hiarive tiro, Kotirara ntapihiki kyero aakyara nte variro.

²⁸Tire ntapihiki kyaunanra. Kotirara mwutukya vaihua nai kyakya hiraqa nyaanrama kyero vataihua varivaro mpo inraikya mpo

inraikyavanto mwihuaqaa qovara hirera, mwi inraikyava hiam
mwihua uaqiama nyataanro. Ekyaa mpo inraikya mpo inraikyavanto
mwihuaqaa qovara hiraro Kotiva mwi inraikyaraqo mwihua kyuqemama
nyataanro.

²⁹Haaru nraakye qora hia varu entara qumina vakya Kotiva tiqaro,
Nte mwi nraakye qorahua nyaanraanrita ni nraaqiarama varivarave,
timwa kyero mwihuara nai mwaaqu votima kyeta variate tiro, mwihua
nai kyaama tero. Kotiva mwihua nai kyaama tero tiqaro, Ni maaquvanto
mwihua sakyaaava varirata mwihua mwia nrunra qatama varivarave,
tura.

³⁰Kotiva haaru mwitaa turara tiro, mwiva tiri nai kyaama tai nraakye
qorahua nraanrama taira. Mwiva tiri nraanrama tero tiriqaa qua vahira
taiqa kyero avuqavuma timwa tero tiriara mwihua nivata kuaaqaa
variate tiro, tiri nraanrama taira.

**Kotira mwutukyavanto tiriara vahira hiam
mpo inraikyavanto antua kyaanro**

³¹Kotiva tiri mwitaa hirara tita, tire nanra quave qiananra? Kotiva tiri
kyaahaqa hirara tiro, tavave tiri nramwutaa variqaro Kotira nraatara
kyero tiri uaqiama timwa taanro? Hiam qio mpovanto mwitaa
hiananro. ³²Kotiva nai mwaaquara hia ntena tutarerave tiraitiro,
qihaakyama kyero tiri timwinra. Kotiva mwitaa hivara tiro, mwiva tiri
kyaahaqa hirero hiave ekyaa hini inraikya mwiavata apiara votima kyero
timwiananro?

³³Tavave tiri Kotiva nai kyaama taihuaqaa qua vataanro? Hiam
mpovanto qio mwitaa hiananro. Kotiva naivanto tiriqaa qua vahira nruka
kyero tiri ntapihi kyero vataira.

³⁴Tavave ko tiqaro tiriara nkye qutu vivarave qiananro? Hiam qio
mpovanto mwitaa qiananro. Iesusi Karaisiva tiriara rieqaro qutu vura.
Iesusa hia ekyaa qutu viraitiro, mwiva qutu vuraqitairo qati siviro
kepukyaqama viro mate mwiva Kotira kyauqu kyaatutani variqaro tiriara
aakya nte variro.

³⁵Karaisiva mwitaa hirara tiro, tavave tiri Karaisiraqaatairo antua
qatiraqaa kyairaro Karaisiva tiri qaqira kyairaro mwia mwutukyavanto
hia tiriara vahiananro? Hiam qio mpovanto mwitaa hiananro.
Ntaqivave, inronra hivave, mwukyaari tu kyeqata nrohiara entavave,
mpovanto tiri uaqiama timwa taari entavave, kyara hia vahiraq qati
variara entavave, tuavaaqa hia vahiri entavave, tiri nraatuqataani
entavave, qutuara entavave, mwi inraikyava mwi inraikyava qovara
hiro hiam qio tiri antua qatiraqaa kyairaro Karaisira mwutukyavanto
hia tiriara vahiraro tiri qaqira kyaanro. ³⁶Nte tuntama kyero Kotira
mpukuqivata mwitaama kyero qara ntumwa torave. Mwitaama tiro:

Tire i nraaqiara varuratara tita,
 tiri ekyaa enta ru kyevama vahirove.
 Mwihua sipisipi ru kyaantema kyeta
 tirivata ru kyarerata uti variarave, tura.

(Sng 44:22)

³⁷Mwihua mwitaa hiqata tiri uaqiama timwa taivaqe tire hia mwianra nronraqama kyeta riaara. Iesusira mwutukyavanto tiriara mpoqiavata vahirara tita, tire qioma mwi inraikyara nraatara kyeta kepukyaqama kyeta variananra.

³⁸⁻³⁹Mwaa quava qutaa qua vaihana nte ntapihi kyaura. Kotira mwutukyavanto tiriara vaiharora tiro, mwiva Karaisira tiri timwihanro Karaisiva tiriqaa ntaqikyiqiro vi varirara tiro, hia mpo inraikyavanto Kotiva tiriara mwutukya vataira antua kyaananro. Tire qutuaravave, qati variaravave, hiama tiri antua kyaananro. Hiama qio nyaamwunyaahuave, vaanavantove, tiri antua kyevara. Mate vahiri inraikyavavata, nraakiara vahiri inraikyavavata, hiama qio tiri antua kyaananro. Nyaamwuni varihuave, mwatani varihuave, Kotiva utu tai inraikyava mpovantove, mwihua mwihua Kotira mwutukyavanto tiriara vahianinraqaataita hiama qio antua kyevara.

Poruva nai mwatanaa Iutaara tura

9 ¹Nte Iesusira nraaqiara variqananra tina, nte qutaa qua nraahu ti varuvama. Kotira mwanraquravanto ni mutukyaqi ntaqikyari varihananra tina, nte hia unra qua nkyi timwa nyinrenrave.

²⁻³Nte ntena nramwunaa Iutaa ni kuaa nraanrenra riauqaro ni mpoqama kyero ua iharo ni mutukyavanto uaqia ihana variqina vi varurama. Po, aanra qio vahirarovauma Iutaavanto Karaisira qua ntapihi kyeta riaate tiro, Kotiva ni inronra hiro Karaisiraqaatairo ni teqa kyero qatinani tuto kyaarive qianinra.

⁴Kotiva Iutaa mwihuara nraahu tiqaro, Nte nkyi nyaanraanrita nkye ni nraaqiarama varivarave, timwa kyero nai peqa okyara nyaamwutovata taqora. Kuaa mwihuara nraahu tiqaro, Nte mwitaama kyena nkyiqa ntaqikyiqina virelave, timwa kyero Kotiva mwihuara timwa to quara mwihua timwa nyunra. Kotiva kuaa mwihuara nraahu mwataama kyeta mwaanra tiqatama nkye ni nutu tuaaheraqi quate timwa kyero, qaiqaavata kuaa mwihuara nraahu nai kyauqu nriqiqaa vatero tiqaro, Nte nkyi mwitaa mwitaa hirerave, tura.

⁵Kotiva mwitaa tuvata haaru nronra vaisinramwuvata Iutaa mwihua haivaqahua nraahu varura. Karaisivavata kuaa okyara Iutaa okyara mwiqitai nraahu govarama vura.

Karaisiva vunyaava ekyaa inraikyaqaa ntaqikyari variva, mwiva ekyaa enta qati nraahu variariva variraqe tire ekyaa enta mwia nrutu tuaaheraqi quara. Nte qutaama tuqo.

Kotiva nraakye qora nai kyaama taani okyarara tura

⁶Qio Iutaavanto hia Kotira qua rie variavata mwia kyaara qiove tire Kotira quavanto raupirima viho qiananra? Hiama mwitaa qiananra. Isarerivanto variavaro hia ekyaa mwihua Kotiva nai kyaama taihua variara.

⁷Hia ekyaa Evarahaamunra nraaqiara mwihua Kotira nraaqiara variara. Kotiva Evarahaamunranra mwitaama tiro, I mwaaqu Aisaakira nraaqiara mwihua nraahuma i nraisi varivarave, tura.

⁸Mwi quara okyara mwitaamama vahiho: Hia Evarahaamuva nai kyakya hiraqa mwata taihua Kotira nraaqiara variara. Evarahaamuva tintema kyeta Kotirara qutaama qiaro tihua, mwihuama Kotira nraaqiara varivara.

⁹Kotiva kyauqu nriqiqaa vatero Evarahaamunranra mwitaama tiro, Mwi entara nte uro ntantena tumuanrinro i nraata Seraava qoraisi nraaqiara mwata taananrove, tura.

¹⁰Hia mwi quava nraahu vahiho. Mpo quavatama vahiho. Revekaara mwaqutana varuvaro mwitanahua sova kuaikuvanto tiri haivaqava Aisaakiva varura. ¹¹⁻¹²Revekaava nraaqiara tuaqama virovata hia nraaqiara kaapitana mwata tovata mwitanahua hia kyuqe kyaiqave uaqia hi kyaiqarave varo entara, Kotiva naivanto vu nraato tu kyero qua vatero tiqaro, Vakyaava qata kyaiqa vaisi variananrove, tura. Kotiva nai kyakya hiraqa vaisi nyaanraivara tiro, Kotiva hia mwitanahua kyaiqara riaraitiro, mwia qata nraahu nai kyaama tora.

¹³Kotira qua qara ntumwa toraqi Kotiva mwitaama tiro:

Iaikopurara ni mutukya vaiharo Isorara hiamana ni mutukya vaiho, tura.

¹⁴Kotiva mwitaa tura mwianra tire nanreve qiananra? Kotiva hia ntapihiki kyero qua ti varivama varihove qiananra? Qaqao, tire hiamana qio mwitaa qiananra.

¹⁵Haaru Kotiva Mosesira timwa mwinro tiqaro,

Nte vaisi mpo hia ruataa hiraqe nte mwia hiamana ruaninrave.

Nte vaisi mpora po kye timwa mwataataa hiraqe

nte mwianra po kye timwa mwataaninrave, tura. (Kis 33:19)

¹⁶Mwianra rieqaro hiamana qumina vaisi mpovanto tiraro Kotiva mwianra po kye timwa mwataaninro. Hiamana vaisivanto Kotira kyuqe kyaiqa vara mwatairaro mwianra rieqaro po kye timwa mwataaninro. Kotiva nai nraato tu kyero nai mwi vaisirara kyakya hiraro mwianra po kye timwa mwataaninro.

¹⁷Mosesiva qara ntumwa toraqi Kotiva Perorara mwitaama tiro:

E variqara ni peqa okyara taqenanrave.

E ni peqa okyara taqairata ekyaa mpo mwatanaa

mpo mwatanaa ni nutu ntapihi kyevarave.
 Nte mwianra rieqanama nte i nronraqama kyauqara
 e vunyaa vaisivanto variaro, tura.

(Kis 9:16)

¹⁸ Kotira okyaravanto mwitaamama vahiro. Kotiva ta vaisirara po kye timwa mwataataa hiraro Kotiva mwianra po kye timwa mwataanro. Kotiva hia vaisi mpora po qiataa hiraro mwiva vaisi mwiva ni qua riaankyo tiro, mwia vikyokya kepukyaqama kyeroma tita taananro.

Kotiva po qiani okyararavata Kotira raraqa taani okyararavata tura

¹⁹ Kotira okyaravanto mwitaama vahirera mpovanto nkyiqitairo qaqaqo tiro tiqaro, Nanraqamave Kotiva tiriqaa qua vataiho? Tiriqitairo tavave Kotira kyakya hira raaquta kyaananrove? qiananrove.

²⁰ Nkyiqitairo mpovanto mwitaa tirera, nte nai timwa mwinrenra. E qumina vaisivanto variqarara tira, e hia Kotirara mwitaa tinanrave. Vaisivanto aatapai vara kyero tave utu taiharo tave mwiva hiama qio tiqaro, Qaqaqo nanraqamave e ni mwataama kyera utu taaro? qiananro.

²¹ Tave utuari vaisiva qioma nai kyakya hianinraqaa tave utuananro. Mwiva aatapai kuaa mwiaqotairo qioma tave mpo kyuqema kyero utu tero tave mpo qumina tave uaqiama kyerovata utu taananrove. (Mwia votima kyero Kotiva nai varaataa hiani kyaiqara varairaqe hiama tire Kotirara e hia mwitaa hiante qiananra.)

²² Kuaa qarama kyero mpo hia nraakye qorahua mwihua nkyiari uaqia hi kyaiqara utuara kyaara Kotiva mwihua taiqa kyaataara vaiharovata Kotiva qati kyaihata variahuara hiave Kotira raraqa tairaro mwihua rirata mwihua mwia peqa okyara taqevara?

²³ Nraakiara Kotiva mpo hi nraakye qorahua ru taiqa kyero mwiaqaatairo mwiva qioma tiri mpo hira nraakye qorahuara po tiro tiqaro, Nte mwihua kepukyaqama kyaarita mwihua nivata kuaaqi variqi vivarave, qiananro. ²⁴ Kotira kyakya hiva mwitaama vaiharora tiro, mwiva tiri Iutaa mpo hurahuavata, mpo mwatanaa mpo hiahuavata, nai kyaama taira.

²⁵ Haaru poropeti vaisi Hosaiava qara ntumwa tero Kotiva mwitaama tiho tiro:

Mpo mwatanaavanto hia niniqama kye variahuara, mwihua varivaqe nte mwihuarama ni nraakye qorave qianinrave.
 Ni mutukyavanto hia mwi mwatanaahuara vahuhua,
 mwihuarama ni mutukyavanto vahiananrove.

(Hos 2:23)

²⁶ Nkye hia Kotiranivanto variavo tu mwatara mwi mwataraqaanaa nraakye qora mwihuara mwitaama qiananro,
 Kotiva mwanriqavanto qati variqiro vi variva varirata nkye mwia nraakye qorama varivarave qiananrove,

tura.

(Hos 1:10)

Mwi quara qara ntumwa tova vaiharo mpo quavata vahiro.

²⁷Mpo poropeti Asaiaava haaru aakyara ntamwa kyero Isareriarara mwitaama tiro:

Nraakiara Isarerivanto nramanri tokyasataa nruqa airi vahintema kyeta mwihua airinti variraqaitarovata Kotiva hia airi sitaraitiro, mwiva pataqiatana nraahuma sitaananrove.

²⁸Kotiva hia qakyoma kyero ko tiraitiro, mwiva qamwanrama kyero ko timwa kyero mwihua quaqu vataananrove, tura.

(Ais 10:22-23)

²⁹Mwita timwa kyero Asaiaava haaru mpo quavata tiqaro:

Kotiva nyaamwuni variahuaqaa ntaqikyivi variva hia tiri nraakye qora pata mponramwu vekiya nyataarita nraaqiara mwata humwuanrama taivata airi variate titirio, Kotiva Sotomivata Komoravata ntuqutu taiqa kyontema kyeroma tirivata ntuqutu taiqa kyaihata tire taiqama vuratirio, tura.

(Ais 1:9)

Isarerivanto hia Iesusirara qutaave tu quara

³⁰Mwi quara okyara mwitaamama vahiro: Mpo mwatanaavanto varita hia mwihua tiqata, Kyai Kotira aanra kyugera mwiaqaa quare, qiahua variqi vita mwiaqaatai mwihua Iesusirara qutaa mwivave qiavaro Kotiva mwihua avuqavuma nyataira.

³¹Isareri nraakye qora Iutaavanto tiqata, Kyai Kotiva Mosesira mwu quara riemwaqita quare, timwa kyeta variqi viqata mwihua hia qua okyara mwia ntapih kyeta riaraitita variavaro mwia kyaara Kotiva hia mwihua avuqavuma nyataira.

³²Nataa ihatave Iutaavanto apiqama quavo? Mwihua tiqata, Tire mwi kyaiqara mwi kyaiqara varaqi quararo qioma Kotiva qamwata timwa taananrove, timwa kyeta mwiaqaatai hia Karaisirara nronraqama kye riaara. Vaisivanto oriqaatairo aantapo hiro ntuqutu vintema kyeta mwihua Karaisiraqaatai aantapomaqita ntuqutu vi variara. Mwihua Karaisirara api vu nraato rie variara.

³³Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Taqaate, nte Saioniqi (Ierusalemiqi) ori mpo ntamwa taarita nraakye qoravanto mwiaqaatai ntamwa aantapoma vareta ntuqutu vivarave. Ori mwiaqaataita airivanto ntuqutu vivarave. Ori mwianra qutaave qariva hiama kyauruananrove, tura.

(Ais 8:14)

10 ¹Po, ni nramwunaahuao, Kotiva ni nramwunaa Iutaa huvantu nyataarive tina, nte Kotirara aakyara nteqana varura. Kotiva mwihua huvantu nyataaninranra nronraqama kyero ni mutukyavanto vahira. ²Nte taqauqata Iutaavanto mpoqama kyeta Kotira qua rieta mwia kyaiqa vararera uti variqatavata hia Kotira okyara ntipihiara.

³Kotiva avuqavuma nyataani okyarara qaqira kyeta nkyiari riemwa kyeta mwataama kye avuqavuma nrohiare timwa kyeta, Kotiva nyaamwutai aanranra qaqira kyaara. ⁴Kotiva Mosesira mwu quava vahuvaro Karaisiva nri ntero mwi okyarara nraatara kyorara tiro, Karaisirara qutaa mwivave qiariva variraro Kotiva mwia avuqavuma mwataanro.

Kotiva ekyaa nraakye qora huvantu nyatarero uti variho tura

⁵Haaru Kotiva timwa to quara rieqaro avuqavuma kyero nrohianinranra Mosesiva mwitaama tiro: Mwi quara hia mpoqiavata nteqa kyaraitiro, ekyaa mwi quara vataqiro quariva qioma qati variqiro quananrove, tura.

⁶Mosesira qua riaariva mwitaama vaiharo Karaisira qua riaariva mpo okyarama vaihiro. Vaisivanto Karaisirara qutaa mwivave qiariva variraro Kotiva mwia avuqavuma mwataanro. Kotiva mwitaa hianinranra tita, nkye qumina tiqata, Tavave Karaisira vita varero tuminrenro nyaamwuni quananrove, tivora.

⁷Nkye qumina tiqata, Tavave qutu vihua variraqitairo Karaisira vitarero quananrove, tivora. Nkye qumina mwitaa tivora. (Karaisiva nyaamwusairo tuminro uro qutu viro mwiqitairo siviro qati variva, mwiva nkyi nraaqanima variro.)

⁸Karaisira quavanto nkyi nraaqani nkyi nroqaavata nkyi mwutukyaqivatama vaihiro. Tire mwi quara Karaisirara kepukyaqama kyeta rieqata nrohiate tuna quara nkyi timwa nyi varunanra. Tire mwitaama tita:

⁹Nkye nkyeta nroqitai tiqata, Qutaama Iesusiva vunyaa vaisivanto variho, tita nkye nkyeta vu nraato mwutukyaqitai tiqata, Qutaama Iesusira qutu vuraqitairo Kotiva mwia qati vara sivuma kyaiharo qati variho, tivera, Kotiva mwianra rieqaroma nkyi huvantu kyero sitaananrove. ¹⁰Tire vu nraato mwutukyaqitai qutaave qiararo Kotiva tiri avuqavuma timwa taananro. Tire mwi quara nroqitaita qiararo Kotiva tiri huvantu kyero tivi taananro.

¹¹Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Karaisirara qutaa mwivave qiariva

hiama kyaurira inraikya varaananrove, tura.

(Ais 28:16)

¹²Ekyaa mpo mwatanaa mpo mwatanaahua mwi quara qioma tivara. Iutaavantove, mpo mwatanaavantove, hia mpo qarama kyeta variara.

Karaisiva ekyaa mwihuaqaa ntaqiky varira. Karaisira nraanrama kyero ni kyaahaqa hianta qiani vaisira, Karaisiva kyaahaqama kyero mwia mpoqavata kyuqema mwataanro.

¹³Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Tahuave tiri vunyaa vaisira aakyara nteqata
mwia nrtu ntehua mwihua mwiva huvantu kyero
sitaanrove, tura.

(Jol 2:32)

¹⁴Hia Karaisirara qutaa mwivave tihua nataama kyetave mwihua Karaisirara aakyara ntevara? Karaisira qua hia riaraiqata nataama kyetave mwihua Karaisirara qutaave tivara? Hia mpovanto mwi quara timwa nyinrenra, nataama kyetave mwi quara rievvara? ¹⁵Hia vaisi mpo titairaro mwiva nataama kyerove uro mwihua timwa nyiananrove?

Kotira mpukuqi mwitaama qara ntumwa tova tiqaro,
Kyuqe mwakyaakya varero uro timwa nyi vari vaisira
nte mwia qamwata mwatarerave, tura.

(Ais 52:7)

¹⁶Tire kyuqe mwakyaakya Karaisira qua timwa nyunrata hia Iutaa ekyaa mwihua mwi qarara qutaa quave qiara. Haaru tiri haivaqava Aisaiaava tiqaro,

Nronrao, tire i qua kyuqe qua mwihua timwa nyunrata
mwihua hia tiri quara qutaave qiavo, tura.

(Ais 53:1)

¹⁷Tire ntipihi kyaunanra. Mpovanto Karaisira mwakyaakya mpora timwa mwinranro mwiva mwi quara riaanro. Mwiva mwi quara rieqaroma mwiva Karaisirara qutaave qiananro.

¹⁸Nte nkyi kyapara hirera, Iutaavanto Karaisira qua hia riarave iho? Qaqao, nte mwihua mwi quara riaravema, qianinra. Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Mwihua ekyaa mwatani nrohiqata timwa nyiavaro
mwihua quavanto viro nrinro ihata
ekyaa mwatanaa mwihua qua riarave, tura.

(Sng 19:4)

¹⁹Nte qaiqaavata nkyi kyapara hirera. Haaru Karaisirara tu quara hia Iutaa Isareri nraakye qoravanto mwi quara okyara riarave? Qio mwihua riarave. Mwihua haivaqava Mosesiva naivanto timwa nyinro tiqaro,

Kotiva mwitaama tiho:

Nkye mpo mwatanaahuara qumina mwatanaave qiahua,
mwihuara nte ni mwatanaahuave qarita
nkye mwianra kyaru ntivarave.

Nte utuariva nkyi qumina hia vu nraatovata
vahi mwatanaahuara raraqa tairata
mwihua inronra hivarave, tura.

(Lo 32:21)

²⁰Mosesiva mwitaa tuvaro mwia nraakiara Aisaiaava hia aatu hiraitiro, mwitaama tiro:

Kotiva mwitaama tiho:

Hia nianra puua hi varihua,
mwi huama ni puuama kyevarave.

Hia nianra ntumwa hiamwa ihua varivaqe nte mwihua
suqaama qovara hianinrave tiho, tura.

(Ais 65:1)

²¹ Kotiva Isareriara mwitaama tiho:

Nte mpo enta mpo enta nkyi kyaahaqa hirera
ntena kyauqu tutuqatavata nkye qaqira kyeta
ni qua nteqa kyeta ni mwoqa mpi variavo, tura.

(Ais 65:2)

Kotiva Isareriara po kye timwa nyataaninranra tura

11 ¹Nte vaakya tu quarara rieqana mwataama kyena nkyi kyapara
hirerama. Qutaave Kotiva nai nramwunaa Iutaa mwihua qoririma
nyatero? Qaqao, hia mwiva mwihua qoririma nyatairave. Mwaa ntena
mwiva Iutaa Isareri vaisima varuqo. Evarahaamuva ni haivaqavama
variho. Nte Iosepira mwaqu Mpenisamininra mwia okyarama varuqo.

²Kotiva tauraaqama kyero Iutaa nai kyaama taihua hia mwihua
qoririma nyataira. Kotira mpukuqi Iraisarara qara ntumwa to
quara nkye hiave ntapihiavo? Mwi entara Iraisaaava hia Isareriara
qamwataraitiro, Kotirara mwitaama tiro:

³ Nronrao, Isarerivanto poropeti vaisi airima ru kyaavo.

Quara ru kyeta i qia quara mwate varia taintara
mwihua ekyaa ntakuraa kyaavo.

Nte i poropeti kuaiqiavanto nraahu varuqata
mwihua nivata ru kyarerata uti variavo,
tura.

(1 King 19:10)

⁴Iraisaaava mwitaa tuvaro Kotiva mwia nai nanra qua timwa
mwunrave? Kotiva qaqao tiro,

Ni nraaqiara variate tina,
nte 7,000 vaisi nyaanrama kyena vatauqo.

Mwi vaisihua hia unra mwanriqa Mpaarirara
tori kyauru ravita variqata qamwata mwataahua
variarave, tura.

(1 King 19:18)

⁵Haaru mwitaa huntema kyero mate mwaa entaravata Kotiva nraakye
qorara po timwa nyataivara tiro, mwiva hia ekyaa Isareri mwihua
qoririma nyataraitiro, mwiva pata mponramwuanra po timwa nyatero
mwihua nai kyaama tero. ⁶Kotiva hia nraakye qora mwihua kyuqe
kyaiqa vara mwataarara riaraitiro, mwiva qati po kye timwa nyateqaro
mwihua nai kyaama taira. Kotiva mwihua kyaiqara rieqaro mwihua nai
kyaama taitiri, mwiva po tiva hiam qutaaqama vahitiri.

⁷Mwiaqaatai tire nanra quave qiananra? Mwitaama qiananra. Kotiva
qamwata nyataani aanranra Isareri nraakye qora Iutaavanto puuama
kyaare timwa kyeta toqaamwu tu kyeta puuamaqi quahuavata hia

puaama kyaara. Kotiva nai kyaama taihua, mwihua mwia puaama kye taqaara. Mwihua puaama kye taqaavata Iutaa hini mwihua su nyaato tita vihata mwihua hia Kotira qua rieta.

⁸ Kotira mpukuqi qara ntumwa tova tiqaro,
Kotiva Isareri nraakye qorara tiqaro, Nte qio mwihuara
ni pupohama mataihana kyauqata
mwihua su nyaato qumimaqa ihata variarave.
Mwi mwatanaahua haaru hunte, matevata
su nyaato qumimaqa ihata variarave, tura.

(Lo 29:4)

⁹ Mwitaa tuvaro Ntevitivavata mwitaama tiro:
Mwihua omwata nramwaqi vivaro
mwi kyarava vaara vuvu taava nraantantamwa kyero
mwihua tu varairaqe nte huviqarave qianinrave.
Mwihua Kotira qua nteqa kyera kyaara mwihua nyutu
vara mwataniqama kyero mwihua qoraqama kyero
ntuqutiraqe nte huviqarave nraahu qianinrave.

¹⁰ Kotiva mwihua su qipa kyairata hia qio taqaivaqe
nte mwianravata huviqarave qianinrave.
Mpo enta mpo enta muaanra ntaani kyaiqara nyinrata
mwihua kakataama vita tantuvaantu hita
mwukyaari tiqata varaqi vivaqe nte mwianravata
huviqarave nraahu qianinrave, tura.

(Sng 69:22-23)

Nraakiara Iutaa su nyaato qatua quaninrave tura

¹¹ Nte qaiqaa nkyi kyapara hirera. Iutaavanto Karaisira qaqira kyeta huntavaivai hiahua, mwihua ekyaarave kyaamwu ntuavo? Qaqao, hiave. Mwihua Karaisira mwoqa mwianraqaataita mpo mwatanaa mpo mwatanaahua Kotiva nraakye qora huvantu nyataani quara rie variara. Mpo mwatanaahua mwi quara riemwaqi vivata Iutaavanto mwihua taqeta taara nreqata tiqata, Mwihua variantema tirevata variataarave, tivara.

¹² Mate mwaa entara Iutaavanto Karaisira mwoqa mwianraqaataita mpo mwatanaa mpo mwatanaahua Karaisira qua rieta kyuqema variara. Iutaavanto uaqia hi aanranraqaa vi variaraqaatairo Kotiva mpo mwatanaa mpo mwatanaahua kyuqema nyataira. Qio nraakiara Iutaavanto uaqia hi aanranra qaqira kyeta Karaisira qua riaivaro, qikye, mwi entara Kotiva nraakye qora kyuqema nyataariva nritarero vahiananrove.

¹³ Nkye hia Iutaa variavana nte nkyi mpo mwatanaa mwaa quara timwa nyuqo. Nte mpo mwatanaa mpo mwatanaahua timwa nyinrenra huqaro ni titaihana nte mwi kyaiqarara nronraqama kyena riemwaqi vura.

¹⁴Nte nkyi mpo mwatanaahua timwa nyiqi quarita nina nramwunaa lutaa hininramwuvanto mwianra ua hita tiqata, Po, tirevata mwi quara riaataarave. Kyai qio riemwaqita quare, tivaro Kotiva mwihua huvantu nyataarive tinama, nte nkyi mpo mwatanaahua timwa nyi varina.

¹⁵Kotiva lutaa qoririma nyatairaqaatairo ekyaa mpo mwatanaahua kuaaqi taaquavi variva qovarama viro. Qio nraakiara Kotiva lutaa qaiqaa sitaani entaraqaatairo kyuqe inraikyavanto qaiqaa qovara hiananro. Mwihua qutu vihua qati sivita nrohintema kyetama varivara.

¹⁶Kyara viti mpoqiavanto Kotirani vahianinra mwia hini kyara nronra mwivavata Kotiranima vahiananro. Kyatari mpo tuqavanto Kotirani vahirera, kyauqu kyaara mwivavata Kotiranima vahiananro.

¹⁷(Evarahaamunra nraisi mwihua oripi kyatari votima kye variara. Evarahaamuva kyatari tuqa votima kyero varihata mwia nraisi mwihua okyaravata apavata kyaaravata votima kyeta variara.) Kotiva mwi kyatarira kyaara hininramwu qatinani teqa kyero oripi kyatari qaakyauqama vahiraqaatairo nkyi mpo mwatanaa vara kyero nkyiara kyuqema kyeta qupiqaate tiro, nkyi kyatari kyaara teqa kyairaqi vara tomaqa taihata nkyevata kyatari tuqa mwia nronra nramwanri nreqata qio variara.

¹⁸Nkyi mwitaama kyero tomaqa tai kyaarahua variqatama hia nkyeta mwahuta tita mpo kyaara mwihuara, Nkye qumina kyaarave, qiata. Nkye nkyeta mwahuta tivera, nkye mwaa quara riaata. Nkye hia tuqa mwia kyuqema mwataavo. Tuqavanto nkyi kyauqu kyaara kyuqema nyate variho.

¹⁹Mwitaama hirata nkye tiqata, Kotiva naitaraara kyaara mwia teqa kyero tirini mwaata utu tairave, tivera, nte nkyiara mwitaama qianinra. ²⁰Nkye mwiavata qutaama qiavo. Iutaavanto hia Kotirara qutaave qiavaro mwia kyaara mwihua teqa kyero kyairave. Nkye Kotirara qutaave qiavaro Kotiva nkyi tomaqa tairave. Mwianra riegata hia nkyeta mwahuta tiqata variata. Nkye aatu hiqata variata.

²¹Iutaa kyatari kyaara taruhua variqata mwihua hia qutaave qiarara tiro, Kotiva mwia kyaara mwihua hia vekyahu nyataraitiro, mwihua teqa kyero kyaira. Nkye hia kyatari kyaara taruhua variqata nkyevata hia qutaave tivera, Kotiva nkyivata hia vekyahu nyataraitiro, qihaakyama kyeroma nronraqaatairo nkyi teqa kyaananrove.

²²Nkye Kotiva po tiravata, raraqa tairavata, ntapihi kye rieta taqeqata variata. Mpo hiahua Kotira qaqira kyaavaro Kotiva mwihuara raraqa taiharo varira. Nkye mpo hiahua mwia qua riaavaro Kotiva mwianra riegaro nkyi kyuqema nyate varira. Nkye mwia qua qati nraahu riemwaqi vivera, Kotiva nkyi kyuqemaqiro quananno. Nkye mwia qua qaqira kyaivera, Kotiva qihaakyama kyero kyatari kyaara teqaintema kyero nkyivata teqa kyaananrove.

²³Iutaa mwihua uaqia hi aanranra qaqira kyeta Karaisirara qutaave tivera, Kotiva mwihua qio vara kyero qaiqaa tomaqaanrivara tiro, qioma mwihua qaiqaa tomaqa kyero naitarama taananro.

²⁴Kotiva nkyi mpo mwatanaahua oripi kyatari qaakyauqama viro vahira votima kye variaraqatairo nkyi teqa kyero varaqiro uro nraahumwa mpo kyatari kyuqeraqaa nkyi tomaqa taira. Kotiva Iutaa mwihua kyatari kyuqeraqatairo teqa qatinani kyairara tiro, mwiva mpo enta qihaakyama kyeroma qaiqaa mwihua vara naiqaa tomaqa taananro.

Nraakiara Iutaavanto Karaisirara qutaave tivarave tura

²⁵Ni kata pakyya tuaavo, Kotiva mpo qua uqeta taira nkye hia ntapihivo tina, nte nkyi vutu kye timwa nyinrenra. Nkye mwi quara rieqatama nkye hia nkyeta mwahuta tivara. Mwi quara mwitaamama vahiho. Iutaa Isareri nraakye qoravanto hiamia Iesusira qoririma mwateta ekyaara mwia qaqira kyevara. Nraakiara mpo mwatanaa nraakye qoravanto Kotira qua rieta nrita mwia nraaqiaraqama vita qioqama vivaro, mwiaqaatairoma Kotiva Isareri nraakye qora mwihua qaiqaa sitaananro.

²⁶Mwataama kyero Kotiva mwihua sitaananro. Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Nraakye qora huvantu nyataariva
Saioniqitairo qovara hiananrove.

Mwiva Iaikopura nraisimwanra kyaahaqa hirata
mwihua hia qaiqaa Kotira qua qoririma kyevarave.

²⁷Nte mwihuaqaa qua vahira nruka taiqa kyaani entarara
haaru nte kyauqu nriqiqaa vateqana qiava quava
qutaa mwivauma vahiananrove, tura.

(Ais 59:20-21)

²⁸Iutaavanto Karaisira quara hia qutaa quave timwa kyeta Kotira nramwutaaqa hi variarara tita, nkye mpo mwatanaahua Karaisira quara qutaave qiara. Qio haaru Kotiva Iutaa mwihua nai kyaama tora. Kotiva mwihua haivaqahuara riiaharo mwihuaravata mwia mwutukya vahira.

²⁹Kotiva nte mwi mwatanaahua ntena kyaama tena mwihua kyuqema nyatarerave tuvara tiro, mwiva hiamia mwihua qaqira kyero nraakiara mwihuara mpo vu nraato tuananro.

³⁰Nkye mpo mwatanaahua nkye haaru Kotira qua nteqa kyohua variavaro nraakiara Iutaavanto Kotira qua nteqa kyaaraqatairo Kotiva tuqasaa viro nkyiara po kye timwa nyate varira.

³¹Kuaa qarama kyero Kotiva nkyiara po kye timwa nyatairaqaataita Iutaavanto Kotira qua nteqaqita vi variara. Qio mwihua Kotira qua nteqaqita vivaro Kotiva nraakiara mwihuaravata po kye timwa nyataananrove.

³²Ekyaa mwatani variahua Kotira qua nteqa kyaavaro mwia kyaara Kotiva ekyaa mwihua rupa taira. Mwihua rupa vita varivaqe nte mwihuara po kye timwa nyataankye timwa kyero mwitaa hiro.

Kotira nrutu tuaaheraare

³³Qikye, Kotira kyuqe okyaravantove, Kotira vu nraatovantove, Kotiva ntapihi paahi hi inraikyavave, piqero veva veva mwutukyara virave. Tavave mwiva tukya hiani inraikyara ntapihiananrove? Tavave mwiva kyaiqa varaani okyarara ntapihiananrove? ³⁴Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Tavave Kotira vu nraatoqi vahi quara qio ntapihiananro?

Hiama qio mpovanto ntapihiananro.

Tavave Kotira qua mwaanra mwinro aanra nraamwutaananro?

Hiama qio mpovanto mwitaa qiananro.

³⁵Tavave Kotira mpo inraikya mwitairara rieqaro

Kotiva nai mwiananro?

Hia mpovanto mwia mpo inraikya mwinrave, tura. *(Ais 40:13)*

³⁶Kotiva nai ekyaa inraikya utu taivama variro. Kotiva variharora tiro, ekyaa inraikyavanto vahiqiro viro. Mwi inraikyava vahiqiro viqaro mwianima vahiro. Mwitaa hiraqe tire Kotira nrutu nraahu tuaaheraqi ekyaa enta ekyaa enta quara. Qutaave.

Tire Kotira kyaiqa vara mwataanranra tura

12 ¹Ni kata pakya tuaavo, Kotiva tiriara nronraqama kyero po kye timwa timwatairara tina, nte kepukyaqama kyenama nkyiara mwitaama tina, Nkye Kotira kyaiqa nraahu vareqata nkye Kotira nraahu qamwata mwatarera utiqata, quara rukye mwintema kye, nkye qati variqata nkyeta vu nraato mwutukya mwamwantave Kotira mwiata. Nkye mwitaa hiqatama qutaaqama nkye Kotira nrutu tuaaherevara.

²Hia mwataqaa variahua api nrohiantema kye nrohiata. Nkye api vu nraato tira qaqira kyaivaro Kotiva nkyi su nyaato kyuqema nyataarive. Kotiva nkyi kyuqema nyatero nkyi qaraakya su nyaato kyuqera nyinrata mwiaqaatai qioma Kotira kyakya hiani inraikyara varevara. Nkye mwitaama kye varaqi viqata kyuqe kyaiqa Kotiva qamwataani kyaiqara nraahu varaqi viqata nkye hia uqenraani kyaiqara vararaitita, nkye kepukyaqa hiani kyaiqara nraahu varevara.

³Kotiva ni kyuqema mataihana nte nkyi kyaahaqa hiariva variqananra tina, nte nkyi kuaiqia kuaiqirara mwitaama tina, Hia nkyetara tiqata, Nte kepukyavanto nronra vaisima varuqo qiata. Nkye mwitaama qiata, Kotiva ni kyaahaqa hi varihananra tina, nte Kotirara riemwaqi viqana nte mpo kyaiqa mpo kyaiqa vararerave qiata.

⁴Tire ntapihi kyaunanra. Vaisi mwamwanta vahirero kyauquve, kyuquve, mpo mwamwanta mpo mwamwantave, vaiharo mwi mwamwantava kuaiqia kuaiqiavanto mpo kyaiqa mpo kyaiqa vare varira.

⁵Mwia votima kye tire nraakye qora airi variqata tire Karaisiravata kuaaqi taaqauvi variqata kuaa mwamwanta votima kye varunanra.

⁶Kotiva tiri kyuqema timwa teqaro nai kepukya mpo tiri timwihata tire mponramwuvanto mpo kyaiqa varaarahua varurata nkye mponramwuvanto mpo kyaiqa varehuama varita.

Kotiva vaisi mpo, mpo kepukya mwiqanro ni qua nraakye qora timwa nyiante qiariva, mwi vaisiva Kotirara kepukyaqama kye riemwaqiro quaninra mwivauma nraakye qora Kotira qua timwa nyianri. ⁷Kotiva vaisi mpo, mpo kepukya mwinranro mwi vaisiva nraakye qora kyaahaqa hiariva qutaaqama kyero kyaahaqa hiari. Kotiva vaisi mpo, mpo kepukya mwinro mpo qua mpo qua okyara timwa nyiqira quante qiariva, mwi vaisiva mwi kyaiqara qutaaqama kyero varaqiro quari.

⁸Kotiva vaisi mpo, mpo kepukya mwinro nraakye qora kepukyaqama nyatairata mwihua aanra kyuqe hiraqa quate qiariva, mwi vaisiva mwi kyaiqara qutaaqama kye varaari. Kotiva vaisi mpora ena vatena inraikyara tukyama kyera mpohuavata nyiante qiariva, mwi vaisiva qihaakyama kyero mwitaamaqiro quari. Nrutu vataa vaisivanto hia pupohairaro kyuqema kyero nai kyaiqa varaqiro quari. Mpora kyaahaqa hiari vaisiva hia ua viri ratero mpora kyaahaqa hiari. Mwiva kyuqe viri vatero qamwateqaro mpora kyaahaqa hiari.

⁹Hia unraqama kye nkyeta henahuara tiri mwutukya nkyiara vaiho qiata. Nkyi nramwunaahuara nkyi mwutukya qutaaqama kye vahirata variata. Nkye uaqia hi kyaiqara mwoqa mwita kyuqe kyaiqa tuqara kye tutaata.

¹⁰Nkye Karaisira nraaqiaraqama vita nkye qata vakyaa variqata nanrianra nanrianra mwutukya vahirata variata. Nkyeta sata sakyaa nyunra nyakyaa nyutu tuaaheraqita quata.

¹¹Hia qoririhiro pupohairata kepukyaqama kye kyaiqa varaata. Nkye Kotira kyaiqa vareqata tiri mwi kyaiqara qutaaqama kye varaataa iho timwa kyeta mwi kyaiqara varaata.

¹²Nkye Karaisira vekya varivaro nkyi mwutukyaqitai kyuqe hi varirata variata. Uaqia hiani entarave, muaanra vahiani entarave, nkye kepukyaqama kye varivaro nkyi mwutukya qihaakya hirata qihaakyama kyeqata nrohita variata. Nkye ekyya enta Kotirara aakyara nteqata variata. ¹³Nkyi henahua hia mpo inraikya vataivata nkyeta vatera ntainra kye mwihuavata nyiata. Mponanyaahua nrivata kyuqema kye mwihuaqaa ntaqikiyata.

¹⁴Mpohua nkyi uaqiama nyataivata hia Kotirara aakyara nteqata nkyiarivata uaqiama nyataante qiata. Nkye Kotirara aakyara nteqata mwihua kyuqema nyataante qiata.

¹⁵Qamwateqa vari nraakye qorahua varivata nkye mwihua kyapata qamwateqata variata. Ntateqata vari nraakye qorahua varivata nkye mwihua kyapata ntateqata variata.

¹⁶Hia mpo qua mpo qua antua qua tiraitita, kuaa qua nraahu tiqata nanrianra nanrianra qamwateqata variata. Hia nkye tiqata, Tire nronra vaisi variqata hia qumina vaisivata variananrave tira qaqira kyeta, nkye qamwateqata qumina nraakye qora kyapata variqi quata. Nkye nkyeta nyutu tuaahereqata ekyaa kyaiqa taqaurahuave tivora.

¹⁷Mpovanto nkyi uaqiama nyatairata nkye hia nai uaqiama mwataata. Nraakye qoravanto mpo kyaiqa mpo kyaiqa kyuqe hirave tira, mwi kyaiqara nraahu nkyi varaataa hirata varaqi quata.

¹⁸Hia ntaquata. Mwaateraqaama vari aanrava vahirera, nkye mwi aanranraqaa nraahu nrohiqata variata.

¹⁹Ni nramwunaa tuaavo. Nkyi uaqiama nyataivata hia nkyiari uaqiama nyataata. Nkye qaqira kyaivaro Kotira raraqa taariva mwihuaqi kyaiqa utuari. Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Ntenavanto uaqia hi kyaiqara utihua hiniqa hianinrave.

Ntenavanto mwihua nkyiari kyoqaa nyianinrave,
tura.

(Lo 32:35)

²⁰Nkye mwi quara riegatama taqaivaro nkyi nramwutaavanto kyara nraataa hiraro varirata nkye mwia kyara mwiaata. Mwia nramanri nraataa hirata mwia nramanri mwivaro nraanri.

Qutaaqama kye nkye mwitaa hivaro mwiva nai uaqia hi

kyaiqarara riegaroma nkyi suqaa kyauruananro. *(Snd 25:21-22)*

²¹Uaqia hi kyaiqava nkyi nraatara kyaankyora. Nkye kyuqe kyaiqa varaqi viqatama uaqia hi kyaiqara nraatara kyaata.

Tire kamaninra qua riemwaqi quananranra tura

13 ¹Nkye ekyaa mwihua kamaninra qua riemwaqi viqata nrohiata. Kotiva hia qiove tiraro hiam qio kamaniva variananro. Kotiva qiove timwa kyero Kotiva kamaninra vataiharoma kamaniva variro.

²Mpovanto kamaninra qua nteqa kyaariva, mwiva Kotiva nronraqama taira quama nteqa kyaananro. Mwi quara nteqa kyairaro Kotivavata mwi vaisiraqaa qua vataanro.

³Kyuqema kyero nrohi variari vaisiva hiam kamaninra nraatu aatu hiananro. Uaqia hi kyaiqara utuani vaisivama kamaninra nraatu aatu hiananro. Nkye hia kamaninra nraatu aatu hiraitita, aanra kyuqeraqaa nrohinerave tivaro kamaniva nkyi qamwata nyataari.

⁴Kamaniva nkyi kyaahaqa hirata nkye kyuqema variate tiro, Kotiva mwia nronraqama kyaiharoma variro. Nkye uaqia hi kyaiqara utiqata mwia kyaarama nkye kamaninra nraatu aatu hivara. Mwiva kepukyavanto variqaro nkyita uaqia hi kyaiqara kyaara qioma nkyita ntuqutuananro. Uaqia hi kyaiqara uti vaisihua ntuqutuarive tiro, Kotiva kamaninra nronraqama kyaira.

⁵Mwianra riegatama kamaninra qua riemwaqi viqatama nrohiata. Hia nkye kamaniva tiri ntuqutuankyo tita mwianra riegata mwia qua

riemwaqita quata. Nkye tiqata, Tire Kotira qua rieqata mwia aanraqaa nrohiraave, timwa kyeta kamaninra quavata riemwaqita quata.

⁶Mwi quara rieqatama nkye ntapihi kyeta taakisiqa hiata. Kotiva mwi kyaiqara varaante tiharo kamaniva taakisi vare varira. ⁷Kamaniva nkyiara vaisi taakisive, mwata taakisive, mpo taakisive, kyaate tirata mwi taakisira ntapihi kyeta kyaata. Kamaniva tiqaro, Nkye ni qua riemwaqita nrohiate, tirera, nkye mwi quara riemwaqita quata. Kamaninra kyaiqa vaisi mpovanto nronra vaisi varirera, nkye mwianra nronra vaisive qiata.

Nkye mpo huara mwutukya vahirata variqi quate tura

⁸Nkye mpo inraikya mpohuaqitai vareva qati nkyiqi vahiarivaarave. Nkyeta qata vakyaahuara mwutukya vateva, mwiva nraahu mpo inraikya mpohuaqitai varaavaro qati nkyiqi vahintema kyero vahiarive. Nai hena vaisiara mwutukya vataiva, mwiva Kotiva vato quara qio riemwaqiro vi varivama variro.

⁹Kotiva timwa to quava vahirero hia mpورا nraata vaati ntuge hianta, hia mpورا ru kyaante, hia mpuara varaante, hia mpova hi inraikyarara i mwutukya ntuarive, ekyaa mwi quavavata mpo quavantovata mwaa quara utaqima vahi: Inanra i mwutukya vahintema kyero i nramwunaanranravata i mwutukya vahiri.

¹⁰Nai nramwunaanranra mwutukya vahiri vaisiva hiama mwia uaqiama mwataanro. Nai nramwunaanranra mwutukya vahiri vaisiva ntapihi kyeroma Kotiva timwa to quara ekyaa quama riemwaqiro vi varianro.

Tire ntapihi kyeqata nrohiara

¹¹Nkye mwaa entarara rieqatama nanrianra nanrianra mwutukya vahirata nrohiata. Nkye vai teraqitai sivi entavama nri ntero. Kotiva tiri huvantu kyero tivitaaninranra haaru tire qaraakyaqama kye Iesusirara qutaave tiqata riemwaqi quavarava mwi entava mate mwaa qio mpoqiaavata vainima vahi.

¹²Enta hiva taiqarera iharo qio qaatata virera utiho. Mwianra rieqatama tire entaqi variqata varaqi quana kyaiqara qaqira kyaara. Kyai tire ntuvaahairaqaanaanra huru kyaamwu voti hira vara kyeta tutaara.

¹³Nrivaqe tire aanra kyuqeraqaa nrohiqata ntuvaahairaqa nrohurantema kye kyuqema kye nrohiara.

Tire uera ntaare timwa kyeta ntuvaantuama vita variqata uera nramanri nramwaqi quarora. Tire mpo nraakyeve mpo qoravata api nrohiqata mwi inraikyarara rieqata api uaqiama kye nte tutiqe hiarora. Tire inronra hiqata ntaquarora. Tire mpova hiani inraikyarara variqi hita kyaruntuarora.

¹⁴Nkye tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisirara nronraqama kye riemwaqi vivaro mwiva nkyi huru kaike votima kyero variari. Nkyi su nyaatovanto uaqia hi kyaiqara utuaninranra riaaninra qaqira kyeta hia mwianra riemwaqi nrohiata.

Hia ena qata vakyaa kyaiqa pupitaante

14 ¹Nkye taqaivaro nkyi sata sakyaa mpovanto hia kepukyaqama kyero Iesusira vataqiro vi varirera, nkye mwi vaisira hia qaqira kyaata. Nkye mwi vaisirara tirivata nrumu variante qiata. Mwitaa timwa kyeta hia qumina mwiva vu nraato tutaani quara kyaara inronra hiata. ²Iesusira nraaqiara mpovanto tiqaro, Nte qioma ekyya kyara nraaninrave, tiharo mpovanto Iesusirara hia kepukyaqa hiva tiqaro, Nte haquruaninra nraahu nrena kepukya kyara hia nranrenrave, tiro.

³Ekyya kyara nraanri vaisiva hiama mpova hia ekyya kyara nraani vaisirara uaqia hi vaisivave qiari. Qaiqaa hia ekyya kyara nraani vaisiva ekyya kyara nraani vaisira mwianra hia uaqia hi vaisivave qiari. Kotiva mwitanahuaqama huvantu kyero sitairara tita, mwitanahua hia mwitaa qiata.

⁴E ta vaisiva variqarave e mpora kyaiqa vaisiara e uaqiama kyera kyaiqa varaaravave qiaro? Mwia hia i kyaiqave. Mwiaqaa ntaqikiyaisira nai mwia kyaiqave. Mwivama tiqaro ni kyaiqa vaisivanto kepukyaqama kyero siviro variho hia kepukyaqama kyero siviro variho timwa kyero Iesusiva mwia kyaahaqa iharora tiro, mwiva qutaa siviro variananro.

⁵Iesusira nraaqiara mpovanto tiqaro, Mwi entara nronra enta mwaanra entave mwi entara qumina entave, timwaqiro viharo Iesusira nraaqiara mpovanto tiqaro, Qaqao, ekyya enta mwiva kuaa qarama vaiho, timwaqiro viro. Qio nkye ekyya mwi quara rieqatama nkyeta su nyaato mwutukyaqitai tukyama kye nanra quave qutaa qua vahianinra mwi quara riemwaqi quata.

⁶Vaisi mpovanto mwi entarara nronra entave tiva, mwiva Iesusira nrotu tuaahereqaroma mwitaa tiro. Mpovanto mpo kyara nreqanro mwiva Iesusira nrotuma tuaherero. Mwiva kyara mwianra Iesusirara kyuqeve timwa kyero nre varira. Mpovanto mwi kyarara nraanrinro Kotiva qiankyorave timwa kyero hia nraiva, mwivavata Iesusira nrotuma tuaherero. Mwivavata Iesusirara kyuqeve nraahu tira.

⁷Hia tiriqitairo mpovanto nai qati varianinranra nina kyaiqave tira. Mwiva hia nai qutuaninranra nina kyaiqave tira.

⁸Tire qati variqi quarera, mwia Karaisira kyaiqama vahiro. Tire qutu quarera, mwivavata nai Karaisira kyaiqa nraahuma vahiro. Mwianra rieqata tire qati varitave, qutitave, mwia tire Karaisiranivanto nraahuma varita.

⁹Karaisiva nte nronravanto qati varihuaqaavata, qutu vihuaqaavata, ntaqikiyiqina quankye timwa kyero, mwianra rieqaro mwiva uro qutu viro mwiqitairo qati siviro varira.

¹⁰Mwianra rieqarama e nanraqamave ena qata kyaiqa tukya hiaro? Nanraqamave e mwia uaqiama mwataaro? Nraakiara Kotiva ko qiani entara tire ekyaa mwihua mwia vuqaa sivita variararo mwiva tiri tukya hiananrove.

¹¹Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Nte qati variqi vuvara tina, nte mwaa quarama tuqo.

Nraakiara ekyaa nraakye qora ni puqaa variqata tori kyaataa ntaqantaa qivarave.

Mwihua tori kyaata ntaqantaate varita tiqata,

Qutaama e Kotiva ekyaa enta variaravave tivarave, tura. (Ais 45:23)

¹²Tire ekyaa mwihua kuaiqia kuaiqiavanto Kotira vuqaa variqata ekyaa teta kyaiqa varaananranra timwa qovara hiananrave.

Hia mpo inraikya utu kyairaro i qatavanto qora kyaiqai tumu ntuari

¹³Mwi quara rieqatama tire mpohua kyaiqa taqeta tukyama kye uaqia hi kyaiqarave qiarora. Mwi quara qaqira kye mwataama qiata. Ni katavanto nte utuaninra taqero mwivavata uaqia hi kyaiqara utuankyorave, kyai nte kyuqe kyaiqa nraahu varaankye, qiata.

¹⁴Nte Iesusiravata variqana mwaa quara qutaqama kye riaura. Ekyaa kyara vaiharo hia mpo kyaravanto Kotira vuqaa uaqia hirave. (Tire ekyaa kyara nraanranro Kotiva hiam tiriara qiananro.) Mwi quava vaihana nte mpo quavata tirera. Vaisi mpovanto nai riemwa kyero tiqaro, Mwi kyarara nrena Kotira qua nteqa kyaankyorave qiariva, mwi vaisiva mwitaama kyero riero mwi kyarara nrainrenra, mwiva mwi kyarara nreqaro Kotira qua nteqa kyaananrove.

¹⁵Nkye mpo kyara nre varivaro nkyi sata mpovanto nkyiara tiqaro, Kotiva qao ti kyarara hia nraate, tirata nkye qati nraahu mwi kyarara nre varivaro mwiva nkyi sata mwia vara uaqiama kyaaninra nkye hia kyuqema kyeta varivaro nkyi mwutukyavanto hiam nkyi satara vahiananro. Karaisiva nkyi sata mwianravata rieqaro qutu vurara tita, nkye apiqama kye variqata nkyeta kyara mwiaqo mwia vara uaqiama kyeavora.

¹⁶Mwianra rieqatama nkye ekyaa kyara nrehua variqatavata nkyeta qatara rieqata hia ekyaa kyara nraata. Nkye mwitaa hivaro mwiva nkyiara uaqia hi kyaiqara utuavo qiankyora.

¹⁷Kotiva tiri ntaqikiyivi variva, mwiva tire nramanrive kyarave nraananra, mwianra mwiva hia nronraqama kyero riero. Tire avuqavuma kye nrohi varuraro Kotira mwanraquravanto tiri kyaahaqa ihata tiri mwutukya qihaakyama vaihata qamwateqa varunanra, mwianrama Kotiva nronraqama kyero riero.

¹⁸Vaisivanto mwitaama kyero nrohiqaro Karaisira kyaiqa varaqiro viraro Kotiva mwia qamwata mwatairata nraakye qoravantovata mwianra kyuqe vaisive tivara.

¹⁹Mwinra riegatama mpo inraikya mpo inraikyavanto tiri mwutukya qihaakya hianinra timwianinra, mwi kyaiqara nraahu varaqi viqata nai kyaahaqa hi nai kyaahaqa hiqata variara.

²⁰Tire kyara nraanranra nraahu riemwaqita quararo Kotira kyaiqavanto uaqiama quankyora. Tire ekyaa kyara qioma nraanra. Tire ekyaa kyara nreqatavata tire mwitaama nraanrava tiri qata vakyaa mpo uaqiama mwataankyo tita, tire hia mpo kyara nraanra.

²¹Nkyi sata mpovanto tumu ntuanryo tita nkye quarave, uainive, mpo kyarave, hia nraata. Nkye mwitaa hiqata kyuqe aanraqaama vivara.

²²Nkye mwi kyarara qioma nraanranro hiama tiriqaa qua vahiananrove tivera, mwia nkye hia mpohuavata timwa nyinraitita, qati kyaivaro mwi inraikyava Kotikya nkyitani vahiri. Vaisivanto nte mwi kyaiqara varaairo hiama ni kyauruananrove timwa kyeqaro varaqiro quariva qamwateqaro variananrove.

²³Vaisi mpovanto mpo kyara nranrenra hiro tiqaro, Nte mwaa kyarara nraanrinro Kotiva nianra qiananrove iho, hiave qiananrove? timwa kyero nraanriva, mwiva Kotira vuqaa uaqia hiraro mwiaqaa qua vahiananrove. Tire mpo kyaiqa vararera hitave, mpo kyara nranrenra hitave tire tiqata, Tire mwaa kyaiqara varetu mwaa kyarara nreta hiararo Kotiva tiriqaa qua vataananrove, hiave qua vataananrove, timwa kyeta mwitaa hiqata Kotira qua nteqa kyaararo tiriqaa quama vahiananro.

Mwataama kye mpohua kepukyaqama nyataate tura

15 ¹Tire Kotira aanraqaa kepukyaqama kye nrohi variarahua mpohua Kotira aanraqaa hia kyuqema kye nrohi varihua kyaahaqa hiara. Tire teta kyuqema kye variqi quanranra nraahu riemwaqi quarora.

²Tire kuaiqia kuaiqiavanto teta qata vakyaara riegata mwihua kyuqemaqita quarata mwihua kepukyaqama vita Kotira aanraqaa kyuqema kye nrohiata.

³Karaisivavata hia nai kyakya hi kyaiqara varora. Karaisiva Kotira kyakya hi kyaiqara nraahu varora. Kotira mpukuqi Karaisiva Kotirara mwitaama tiro:

Mwihua iara uaqia hi quara qiava niqaa tumu ntihana
ntema mwia varauqo, tura.

(Sng 69:9)

⁴Haaru Kotira mpukuqi qara ntumwa to quava ekyaa mwi quava tiri kyaahaqa hiarive tita, qara ntumwa tora. Tire mwi quara riegatama hia tiri pupohairaqe kepukyaqama kye Kotira aanraqaa nrohiqatama nyaamwusairo tumu tiri tivitaaninra vekya variananra.

⁵Nkye hia qoriri hiraitita kepukyaqama kye nrohiate tiro, Kotiva nkyi kyaahaqa hi variro. Qio nte mwia nraanraanrinro mwiva nkyi kyaahaqa hirata nkye Iesusi Karaisiva nrohintema kye nrohiqata nkyevata kuaa qua nraahu timwaqi quate.

⁶Nkye kuaa qua tita kuaa vu nraato vateta Kotira nrutu tuaaheraqi quata. Nkye Iesusi Karaisira tiri vunyaa vaisi mwia qora Kotira nrutu tuaaheraqi quata.

Karaisira quavanto mpo mwatanaahuaravata vahirama

⁷Karaisiva nkyiara qamwateqaro nkyi sitaintema kyeta nkyevata nkyeta henahua sita kye vateta qamwateqata kuaaqi varivaro Kotira nrutuvanto virito vahiari.

⁸Nte nkyi timwa nyinrenra. Kotiva kyauqu nriqiqaa vatero lutaa haivaqahuara tu quava qutaa mwivau vahiarive tiro, Karaisiva lutaa kyaahaqa hirero mwatani tuminro.

⁹Mpo mwatanaa mpo mwatanaahuavata Kotiva mwihuara po kye tira rieqata mwia nrutu tuaaheraate tiro, Iesusiva mwatani tumunra. Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Nte mpo mwatanaa mpo mwatanaahua utaqaa variqana i nrutu tuaaherarerave.

Nte ihi tiqana i nrutu tuaaherarerave, tura. *(2 Sml 22:50)*

¹⁰Kotira mpukuqi qaiqaavata tiqaro,

Nkye mpo mwatanaa mpo mwatanaahua Kotiva lutaa nraakye qorara nainive tihua, mwihua kyapata kuaaqi varita qamwateqata variate, tura. *(Lo 32:43)*

¹¹Kotira mpukuqi qaiqaa mpoqiavata tiqaro:

Nkye ekyaa mpo mwatanaa mpo mwatanaahua nkyeta nronra vaisi mwia nrutu tuaaheraate.

Mwata maata vahintema varihua

mwia nrutu nraahu tuaaheraate, tura. *(Sng 117:1)*

¹²Aisaiava qaiqaa mpoqiavata nraahu tiqaro,

Ntevitira qora Iesira okyaraqitairo vaisi mpo qovara hiananrove.

Mwi vaisiva nronraqama viro ekyaa mpo mwatanaa

mpo mwatanaahuaqaa ntaqikiyi varirata

mwihua mwiaqaa vuntuvi varita tiqata,

Mwiva tiri kyaahaqa hiraqe mwiavata uro variaravama

variho, tiqatama mwia vekya varivarave, tura. *(Ais 11:10)*

¹³Qio Kotiva Karaisira nronraqama kyairara tita, nkye mwi vaisirara tiqata, Karaisiva tiri kyaahaqa hiraqe mwiavata uro variaravama variho, ti variara. Nkye Karaisirara riemwaqi vivaro Kotiva nkyi kyaahaqa hi variraro nkyi mwutukya qihaakya hi varirata kyuqema kye variqata nrohiata. Kotira mwanraquravanto nkyi kepukya nyinrata nkye Karaisiravata kuaaqi vari entara vekya variata.

Poruva mpo mwatanaahuaqi kyaiqa varorara tura

¹⁴Ni kata pakyaa tuaavo, nte nkye variara mwianra ntena riemwa kyena nte nkyiara kyuqe hiahuavema tuqo. Nkye aanra kyuqe hiraqa

nrohia okyarara mwia ntapihima kyaavo. Nkye qioma nai kyaahaqa hi nai kyaahaqa hivarave tuqo.

¹⁵Nte mwaa qara ntumwa tauraqi kepukyaqama kyenama nkyiara tuqo. Hia nte aatu hiqana mwi quara qara ntumwa tauqo. Kotiva ni kyuqema mateqaro ¹⁶nianra e Iesusi Karaisira kyaiqa vaisi variqara mpo mwatanaahua kyaahaqa hianta tihananra tina, nte hia aatu hiraitina mwitaa tina. Kotiva qamwateqaro variarive tiro, Kotira nraamwuqi kyaiqa varai vaisiva quara ru kyero mwintema kye ntevata Kotiva nkyiara qamwateqaro variarive tina, nte nkyi Kotira qua kyuqe mwakyaakya timwa nyi varura. Nte mwi quara nkyi timwa nyuqanro Kotira mwanraquravanto nkyi kyuqema kyaiharo Kotiva nkyiara qamwateqaro variro.

¹⁷Nte Karaisiravata taaqauvi variqana nte Kotirani vara mwatau kyaiqarara rieqanama nte ntena mwahuta tuqo. ¹⁸Hia mwi kyaiqara ntenanraa varaurara rieqana ntena mwahuta tuqo. Karaisiva ni kyaahaqa ihana varaurara rieqanama ntena mwahuta ti varuqo. Karaisiva ni kyaahaqa hi varihana nte Karaisira qua timwaqi viqana Karaisira kyaiqavata varaqi vuqata mwiaqaatai mpo mwatanaa mpo mwatanaa Kotira qua vataqi vi variara.

¹⁹Kotira mwanraquravanto ni kepukyaqama kyaihana nte nronra kyaiqa, hia taqaa kyaiqara varaqi viqanama mwi quara timwa nyiqi vi varura. Nte Ierusalemisaina toharama kye mpo mwatukya mpo mwatukya ekyaa Karaisira qua nraakye qora timwa nyiqina vuva mwatukya mpo Iririkaamini nri ntaurave.

²⁰Nte tiqana kyai nte Karaisira qua hia rie mwatanaahua vari mwatukyaraqi nrohiqana timwa nyiankye turave. Vaisi mpovanto nraante Karaisira qua timwa nyiani mwatukyaraqi nte qumina qaiqaa timwa nyiankyorave timwa kyena, qaraakya nraakye qora hia Karaisira qua riaahua uro timwa nyinrenra uti varurave. ²¹Nte Kotira mpukuqi tintema kye tirera.

Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Hia timwa nyihua, mwihua qioma

Kotira kyaiqa taqavarave.

Kotira qua hia riehua, mwihua mwi quara ntapihi kye rieverave, tura.

(Ais 52:15)

Poruva Romini quaninranra vu nraato tu kye vatora

²²Nte qaraakya mwatanaahua mwi quara timwa nyiqana mpo enta mpo enta nkyi uro taqaankye tuqaro mwi kyaiqava ni ntavaaqavu taihana nte hia nkyi uro taqena. ²³Airi ihia nte nkyi taqarera uti varura. Mate ekyaa mwi mwatukyaraqi kyaiqa taiqa kyenanra tina, nte qioma uro nkyi taqaaninra.

²⁴Nte mwata mpo Sipeninianra viqanama uro nkyivata vari kyenama quaninra. Nte nkyi kyapata uro variariro ni mutukyavanto kyuqe hiraqe variarita nkye ni kyaahaqa hiqata ni pitaqita Sipeninianra qua aanranra ni naamutaivaqe nte quaninra.

²⁵Mate nte hiama nkyi taqarera quaninra. Mate nte Ierusalemmini Kotira nraakye qora mwini variahua kyaahaqa hirera virera.

²⁶Iesusira nraaqiara Masentoniaani variahuavata Akaiaani variahuavata munima ntuvaantuama kye tiqata kyai tire Iesusira nraakye qora vehiqa hiahua Ierusalemmini variahua kyaahaqa hiare timwa kye mwihua ntuvaantuama taa munimanra nte varaqina uro mwihua nyinrenrave.

²⁷Mwihua qamwateqata mwi munimanra ntuvaantua hiataa ihata ntuvaantuama taarave. Iutaavanto mpo mwatanaahua nyitorara rieqata mwihua nkyiari nyita. Haaru Iutaavanto Ierusalemisaita Iesusira qua mwanraqura kyaahaqa hianinra nyunranra tita, mate qioma mpo mwatanaa mwihua mwianra rieqata nkyiarivata mwamwanta kyaahaqa hiani inraikyara nyivara.

²⁸Qio nte mwihua ntuvaantuama taa munimanra varaqina uro nyina ekjaa mwi kyaiqara taiqa kyena nte mwiaqaatai Sipenini virera. Mwinianra viqana uro nkyivata vari kyena virera.

²⁹Nte ntapihni kyauqo. Nte uro nkyi kyapata variariro Karaisiva mpoqiavata nkyi kyuqema nyatairata nkye kyuqema varivarave.

³⁰Ni kata pakjaa tuaavo, nte tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisira nrutuara rieqanama, nte Kotira mwanraquravanto tiriara mwutukya vatairara rieqanama, nte nkyiara kepukyaqama kyena mwitaama tina, Nte Kotirara aakyara nte variarita nkyevata nianra rieqatama Kotirara aakyara nteqata variate, tuqo.

³¹Nkye Kotirara aakyara nte varivaqe nte Ierusalemmini quarita Iutaavanto Iesusira qua hia riaahua, mwihua hia ni uaqiama mataivaqe nte Iesusira nraaqiara mwini variahua qio kyaahaqa hiarita mwihua ni kyaiqara qamwataata.

³²Nte mwitaa hiariro Kotiva nkye hinani qio quante tirera, ni mutukyaqitairo kyuqe hiraqe nte nkyi kyapata uro varianinra.

³³Kotiva mwutukya qihaakya hi varira mwia okyaravanto varivara tiro, mwiva nkyivata variqiro viraro nkyi mwutukyavanto qihaakya hi varirata variata. Qutaave.

Poruva Romini varuhua qua mwantora

16 ¹Nte nraakye mpo Pipira titaariro mwiva nkye hinani uro variari. Mwi nraakyeva tiri tinrakyavama variro. Mwiva mwutukya mpo Senkiriaki variqaro Iesusira nraaqiaranramwu kyaahaqa hi vari nraakyevama variro.

²Mwi nraakyevea nkye varinani uro ntairata nkye Iesusira nraaqiara variahuara tita, kyuqema kyema mwi nraakyevea qamwata mwateta kyuqema kye vita vataata. Mwi nraakyevea airi nraakye qoravata nivata kyaahaqa hi varirara tita, nkye mwia kyaahaqa hivaro mwiva qio variari.

³Nte Pirisiraaravata, mwia vaati Akuiraaravata, qua mwantauqo. Nte mwitanahuavata Iesusi Karaisira kyaiqa kuaa mwia varaqita vunanrama. ⁴Haaru mwitanahua ni kyaahaqa hiqata mwitanahua hia nkyiari mwamwantara nronraqama kyeta riora. Hia nte nraahuvauma mwihuara qamwatena. Ekyaa mpo mwatanaahua Iesusira nraaqiara mpo mwatani mpo mwatani variahuara, mwihuavata mwitanahuara qamwate variara.

⁵Iesusira nraaqiara mponramwuvanto mwitanahua nraamwuqi ntuvaantua hiahua, mwihuavatama nte qua nyantauqo.

Nkye ni toti kyuqera Epinitasira qua mwantaura timwa mwiata. Esiaaqitairo mwi vaisiva nraante vuniqama kyero Iesusira nraaqiaraqama vura.

⁶Mariaara qua mwantauravata timwa mwiata. Mwi nraakyevea nkyiarave tiro, toqaamwu tu kyero kyaiqa varaira.

⁷Nte Antaronaiikaasikya Iuniaasikya qua nyantaura timwa nyiate. Mwitanahua ni votima kye Iutaatana variara. Mwitanahua karavuqi nivatama kye variqi vurama. Iesusiva nronraqama kyai vaisihua mwitananra vaisi kyuqe hiatanahuave ti variara. Mwitanahua nraante Iesusira nraaqiaraqama quavana nte mwihua nyaakiara Iesusira nraaqiaraqama vura.

⁸Nkye Ampirietaasira qua mwantaura timwa mwiata. Mwi vaisiva Karaisikyantiri varirara tiro, ni mutukyavanto mwianra vaihana varura.

⁹Nkye Epaaninra qua mwantaura timwa mwiata. Mwiva tiri nraantantamwa kyero Karaisira kyaiqa vare varira. Sitekisiravata qua mwantaura timwa mwiata. Mwiva ni toti kyuqevama variro.

¹⁰Nkye Aperisira qua mwantaura timwa mwiata. Tire taqauraro mwiva Karaisirara riemwaqiro viharo hia pupohai vaisivama variro. Nkye Arisitopiuraasira nraamwuqi variahuavata qua nyantaura timwa nyiata.

¹¹Nkye Herotioninra qua mwantaura timwa mwiata. Mwivavata ni mwatanaama variro.

Nasisaasira nraamwuqi Iesusira nraaqiara variahuavata qua nyantaura timwa nyiata.

¹²Nraakye Taraipinaanravata Taraiposaaravata qua mwantaura timwa nyiata. Mwitanahua Karaisira kyaiqa kyuqema kye vare variara. Pesisiravata qua mwantaura timwa mwiata. Mwi nraakyeveavata kyuqema kyero Karaisira kyaiqa vare varira.

¹³Rupaasiravata qua mwantaura timwa mwiata. Mwiva kyuqema kyero Karaisira vataqiro vi varira. Mwia nronravata qua mwantaura timwa mwiata. Mwiva ni ntova votima kyero niqaa ntaqikyiqiro vira.

¹⁴Nkye Asinkiritasirave, Pirikoninrave, Hemaasirave, Pataropaasirave, Hemisirave, mwihua qua nyantaura timwa nyiata. Mwinramwuhua kyapata variahuavata qua nyantaura timwa nyiata.

¹⁵Nkye Pirorokaasiravata, Iuriaaravata, Neriaasiravata mwia nrunravata, Orimpaasiravata, ekyaa mwihua kyapata variqata Kotira qua rie variahuavata, nte qua mwantaura timwa nyiata.

¹⁶Nkye qua mwanteqata kyuqema kye kyauquvata nyiqi quata. Mwaisaita ekyaa Iesusira nraaqiaravanto nkyiara rieqata nkyi qua mwantaavo.

Poruva ekyara qua tura

¹⁷Ni kata pakyya tuaavo, nte nkyiara rauriqata variate qiani quara ntapihy kye riaate. Vaisi mponramwuvanto api qua tivata nkye ntainra vita mpo qua mpo qua rieta mpo aanraqaa quarorave tita, mwihuara rauriqata variata. Mwi vaisihua tire nkyi timwa nyuna quara qaqira kyeta mpo qua nkyi timwa nyi variarave. Nkye mwihua nyaatu nyianrato variata.

¹⁸Mwitaama kye qua ti varia vaisihua hia tiri vunyaa vaisi Iesusira kyaiqa vare variara. Mwihua nkyiari kyakya hi kyaiqara vare variara. Mwihua vaisiara qamwata kye vateta qiakyaa hi quara kyuqema kye ti variavata qumina vaisivanto mwihua unra quara qutaa quave ti variara.

¹⁹Ekyaaahua riavata nkye kepukyaqama kye Iesusira qua riemwaqita vi variara nte mwianra rieqana nte nkyiara qamwate varura. Nkye mpo kyaiqa mpo kyaiqa kyuqe hianinranra nraahu riemwaqi viqata hia uaqia hi kyaiqarara riaivaqe nte nkyiara kyuqema hita hiavo qianinra.

²⁰Kotiva mwutukya qihaakya hi varira mwia okyaravanto varirara tiro, tiri mwutukyavanto qihaakya hi varihata varita. Pataqia vari kyero Kotiva nkyi kyaahaqa hirata nkye qioma Saataaninra nraatara kyeta varivara. Tiri vunyaa vaisi Iesusiva nkyi kyuqemaqiro virata nkye qio variata.

²¹Timotiva nivatama kyero variqaro kyaiqa varaqiro vi variva, mwiva nkyi qua mwantero. Ni mwatanaa Iutaa vaisinramwu Rusiaasivavata, Iesonivavata, Sosipataavavata, nkyi qua nyanteta.

²²Nte Tetiaasiva Porurani mwaa quara qara ntumwa mwataura. Nte Iesusira qua riavama, ntevata nkyi qua mwantena.

²³Kaiasivavata nkyi qua mwantero. Nte Poruva mwia nraamwuqi varuvama. Mwia nraamwuqi Iesusira nraaqiaranramwu ntuvaantua hiara. Erasitasivavata nkyi qua mwantero. Mwiva mwatukya nronra mwaqi variqaro mwaqinaa munimaqaa ntaqiki vari vaisivama variro. Tiri qatavanto Kuotasivavata nkyi qua mwantero.

²⁴Tiri vunyaa vaisi Iesusiva nkyi ekyaa mwihua kyuqema nyataari. Qutaave.

Poruva Kotira nrutu tuaahereqaro tura

²⁵Nrivaqe Kotira nrutu tuaaheraara. Nte Iesusira Karaisira qua nkyi timwa nyuqata nkye mwianra kepukyaqama kye riemwaqi vi variara qioma Kotiva nkyi kepukyaqama nyataanro. Mwi quava haaru mpuaahaama kyero uqeta viro vahurama. ²⁶Mwaa entara mwi quava qoqaa qovarama viro vahi. Poropeti vaisinramwuvanto mwi quara qovarama kyaavaro Kotiva ekyaa enta variqiro vi variva tiqaro, Mwi quara ekyaa mpo mwananaa mpo mwananaa timwa nyivata mwihua mwi quarara qutaave timwa kye riemwaqita quate, tira.

²⁷Iesusi Karaisiva tiri vunyaa vaisivanto varihata tire mwia nraaqiara varurahuara tita, nrivaqe Kotira nrutu tuaaheraara. Kotiva kuaikuvanto ekyaa okyara ntapihivama variro. Qutaaqama kyenama tuqo.